

BIBLIOTEKA KRAKÓW

XI 2023 | NR 11 (72)
ISSN 2544-445X

INFORMATOR CZYTELNICZO-KULTURALNY

**Wywiad z Robertem
Piaskowskim**

s. 3-4

**Kryminał na
Powroźniczej**

s. 6-7

**Premiera *Encyklopedii
Krakowa***

s. 18

Na okładce: *Encyklopedia Krakowa*
Fot. Radosław Kurzeja

Redaktor naczelna: Izabela Ronkiewicz-Brągiel
Z-ca redaktor naczelnej: Paulina Knapik-Lizak

Redakcja: Agnieszka Bisikiewicz, Jan Brodowski, Paweł Czachor, Artur Czesak, Anna Grychowska, Ludmiła Guzowska, Anna Jędrzejowska, Małgorzata Kosmała, Radosław Kurzeja, Greta Lemanaitė, Irmina Młynarczyk, Janusz M. Paluch, Anna Piechota, Agnieszka Sabak, Ewa Strach, Anna Szczerbowska, Piotr Wasilewski, Barbara Zajączkowska

Fotografia we wstępniaku: Radosław Kurzeja

Opracowanie redakcyjne, korekta:
Agnieszka Sabak, Anna Piechota

Wydawca: **Biblioteka Kraków**

pl. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3,
31-154 Kraków

Kontakt:

Sekretariat: tel. 12 61 89 100
(czynny w godz. 8.00–15.30)
E-mail: sekretariat@biblioteka.krakow.pl

Projekt graficzny: Anna Sowińska
Skład i przygotowanie do druku: FALL, www.fall.pl

Nakład 2000 egz.

ODWIEDŹ NAS NA:

biblioteka.krakow.pl
krakowczyta.pl

facebook.com/BibliotekaKrakow
instagram.com/biblioteka.krakow

#bibliotekakrakow #biblioteka #naszewskiej
#cezaryżarewicz #książkamiesiąca #kkm #pyjas
#literatura #książkoholizm #czytam #ważnakiążka

Izabela Ronkiewicz-Brągiel
Redaktor naczelna

Wspieramy się!

Jesienne szarugi nie nastrajają optymistycznie, dlatego ten numer „Informatora” jest poświęcony biblioterapii – będzie koić i uspokajać. Wpisujemy się tym samym w trwający od 14 do 21 listopada Ogólnopolski Tydzień Biblioterapii, w tym roku zorganizowany pod hasłem „Czytanie daje siłę! Biblioterapia we wzmacnianiu rezyliencji”. Biblioterapia to nic innego jak terapeutyczne wsparcie poprzez literaturę, rezyliencja zaś jest naturalną zdolnością adaptacji do otoczenia i uodparniania się na szkodliwe czynniki. A zatem wspierajmy się! W listopadzie odbędą się dwa ciekawe wydarzenia, organizowane przez Bibliotekę Kraków w ramach projektu „Świat książki w zasięgu ręki” dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury. Pierwsze z nich, 6 listopada, jest happeningiem literackim realizowanym w ponad 30 naszych filiach z okazji Międzynarodowego Dnia Postaci z Bajek. Drugie, 25 listopada, jest premierową prezentacją – w Bibliotece Głównej – gry paragrafowej pt. *Mocium Panie, chodźże na granie*, dedykowanej życiu i twórczości Aleksandra Fredry. Wszystkie szczegóły znajdziecie na stronie internetowej Biblioteki Kraków. Śledźcie na niej również inne wydarzenia, których na pewno nie zabraknie. A jeśli zapragniecie zrelaksować się, wędrując po urokliwym Krakowie, a pogoda nie dopisze, koniecznie weźcie do ręki II wydanie *Encyklopedii Krakowa*, już dostępne w naszych filiach.

Zwykle dużo kupuję, jedną–dwie książki na tydzień. Zawłaszczam je.

Rozmowa z pełnomocnikiem Prezydenta Miasta Krakowa ds. kultury **Robertem Piaskowskim**

A.S.–M.: Zdarzyło Ci się kiedyś, że lektura tak Cię poruszyła, że aż pociekła łza?

Oj, często! I lista takich wyciskaczy łez, wciśkaczy w fotel, kiedy owinięty w koc zachłannie pożerałem strony, jest oczywiście długa. To są rzeczy bardzo od siebie odległe. W dzieciństwie to były oczywiście mroczne i smutne *Baśnie Andersena*. Taką książką był *Król Maciuś I* Korczaka. Nie miałem wiedzy o okolicznościach napisania tej powieści, ale intuicyjnie, jako dziecko, wyczuwałem zakamuflowane aluzje. Inna powieść, którą wielokrotnie czytałem, nawet miałem swoje rysunki na jej marginesach, to *Bracia Lwie Serce* Astrid Lindgren. Pamiętam tę książkę bardzo dobrze, potrafię sobie przypomnieć ilustracje i całe fragmenty. Potem płakałem przy *Udręce i ekstazie* Irvinga Stone'a i *Krzyku w niebiosa* Anne Rice. *Egipcjanka Sinuhe* Miki Waltariego musiałem czytać po nocach, bo mama mi nie pozwalała – jej zdaniem byłem na to za mały, więc w tym wypadku płakałem nie ze względu na jej gęstą treść, ale raczej z powodu tego zakazu. Rodzice schowali ją na szczycie nowej meblościanki, abym nie mógł jej dosięgnąć, ale miałem na to oczywiście swoje sposoby. A potem była już dorosłość, czytanie książek ważnych i poważnych, Kundery, Steinbecka, w moim liceum modny był Jonathan Carroll i pogardliwie prychnaliśmy na tych, co czytali modnego Whartona.

A.S.–M.: A jest coś, czym zaczytywałeś się kiedyś, ale dziś już nie rozumiesz tamtej fascynacji i zdecydowanie już po to nie sięgasz?

Tak, lubiłem bardzo powieści Juliusza Verne'a i w ogóle rozmaite powieści projektujące nie zawsze doskonałą przyszłość, a zatem rozmaite postapokaliptyczne wizje literackie: *Nowy wspaniały świat*, *Ludzie jak bogowie*, *Metropolis*, *Mechaniczna pomarańcza*, *Władca much...* Myślę, że na tym licealnym etapie poszukiwałem jakiegoś klucza do świata. Potem dopiero, na studiach, odkryłem Lema i już nie wracałem do tych przymiarek z epoki przednowoczesnej. Podobnie miałem z literaturą wojenną i obywatelską. To był ważny etap, czytałem wszystko, co tylko mogło mi pomóc zrozumieć zło I i II wojny światowej, od Remarque'a, Her-

linga–Grudzińskiego przez Borowskiego, Clavella, Vonneguta po Sołżenicyna. Pochłaniałem nieprzytomnie. W czwartej klasie przeczytałem od A do Z *Archipelag GULag*. Nie jest to literatura, do której chciałbym wracać. Za książkę wstrząsającą uważam też *Łaskawe* Littela. Przeczytałem ją w wieku 30 lat i wręcz to odchorowałem. Mimo to czasem wracam do tego nurtu. Ostatnio częściej sięgam po literaturę faktu, uwielbiam serie reportaży z rozmaitych części świata, np. Wydawnictwa Czarne.

A.S.–M.: No to teraz prowokacyjnie: jest jakiś typ literatury, lektury, do którego się nie przynajez, że lubisz po nią sięgnąć? Obiecuje, nikomu nie powiemy! 😊

Cóż, to rzeczywiście podchwytliwe pytanie. Jako dzieciak lubiłem książki zakazane, mało jest rzeczy, które mogłyby mnie w literaturze zawstydzić. Ale może Cię zaskoczy,

że lubię czytać poradniki ogrodnicze i stare książki kucharskie. Mam tego sporo u siebie i cenię takie odkrycia, jak np. *Compendium ferculorum* Stanisława Czernieckiego z 1682 roku, pięknie wydana przez Muzeum Zamku w Wilanowie, która opisuje kuchnię barokową, pełną kontrastów i rozmachu. Ostatnio zdobyłem książkę o szczepieniu jabłoni. I podoba mi się bardzo. No właśnie, zapomniałem dodać, że do wyciskaczy łez muszę dorzucić *Regulamin tłoczni win* Irvinga... no a to szczepienie jabłoni to chyba pokłósię wakacji u dziadka, który miał rozległe sady i pielęgnował je z oddaniem. O jabłkach opowiadał niesamowite historie.

A.S.–M.: Czekamy cały czas na ten moment, gdy wreszcie na Wesołej, czyli w tym fragmencie miasta, gdzie jeszcze do niedawna królowały kliniki uniwersyteckie, stworzymy w Krakowie wielką, wspaniałą, przyjazną ▶

► **bibliotekę – prawdziwe miejsce dla wszystkich. To będzie piękna chwila. Przychodzi Ci do głowy jakieś wielkie, światowe nazwisko, Twój mistrz, z którym widziałbyś spotkanie autorskie w ramach wielkiej inauguracji obecności Biblioteki Kraków w nowej siedzibie? Bo ja takie mam w głowie.**

To trudne bardzo zadanie. Chciałbym, żeby Kraków odwiedziła wreszcie Margaret Atwood, ale biorąc pod uwagę jej wiek – 83 lata, to raczej mało realne. Spotkałem się z nią parę lat temu w Edynburgu, wręczyłem zaproszenie do Krakowa, ale potem świat się bardzo skomplikował. Na pewno wydarzeniem byłaby wizyta Michela Houellebecqa, ale to chyba nie będzie możliwe. Ten autor już raz mi wywinął numer. Miał być na Festiwalu Conrada, wszystko było potwierdzone, byłem w kontakcie z jego agentką, pojechałem na lotnisko, a on się nie pojawił. W ogóle zniknął wtedy na dłużej. To był kontekst do jego kolejnej powieści, w której opisuje własne samobójstwo. Myślę, że jego wizyta w Krakowie to by było coś! Ale wtedy – kiedy na niego czekałem – poznałem znakomitą pisarkę Agnieszkę Drotkiewicz. Przyjaźnimy się do dziś. Chciałbym, żeby przyjechał Stefan Chwin, o którym pisałem pracę magisterską, cenię też bardzo goszczącą niedawno na spotkaniu w Bibliotece Kraków Joannę Bator, z którą przemierzyłem Indie i z którą potrafimy rozmawiać godzinami w dowolnej konwencji stylistycznej. Czy możemy zatem zaprosić ich wszystkich?

A.S.-M.: Oczywiście, zrobimy największe na świecie „ekumeniczne” spotkanie autorskie. Dopytam jeszcze: zapewne spędziłeś szmat życia w bibliotekach?

Tak, jako dzieciak czytałem zachłannie i dużo. Miałem rok po roku status czytelnika roku w podstawówce i w liceum, potem wybrałem studia polonistyczne, miałem swoje ulubione miejsce w czytelni na Gołębiej, ale aby je zająć na pewno, trzeba było być pierwszym, o świecie, albo... pozostawać w dobrych relacjach ze słynnym panem Adasiem, który w tej czytelni był prawdziwym władcą. Najwięcej książek w najkrótszym czasie przeczytałem podczas swojego sabbaticum, niemal czteromiesięcznej przerwy zawodowej, jaką sobie zorganizowałem tuż przed czterdziestką. Przemierzyłem z plecakiem, dwiema parami gaci i kindlem pełnym książek całą Amerykę Południową. Czytanie w Amazonii czy na pustyni w Chile będzie jednym z najpiękniejszych wspomnień bezgranicznej wolności. Na kindlu miałem załadowane blisko 200 powieści i książek. Przeczytałem 174, zanim przypadkowo nie zalałem sobie urządze-

nia w Iquitos. Najgorsze, że w samym środku pięknej książki *Middlesex* Jeffreya Eugenidesa. Musiałem ją stamtąd kupić na telefonie. Nie mogłem jej nie skończyć. Fajnie jest podróżować z biblioteką na wyciągnięcie ręki.

A.S.-M.: Uczestniczyłeś w naszej akcji „Znani za ladą”, słyszałam, że spisywałeś się znakomicie, jakbyś szukał kiedyś roboty, to wbijaj do nas.

Tak, to było miłe doświadczenie. Ja w ogóle w czasach szkolnych lubiłem bibliotekarki naszej szkoły. Tak samo było w liceum. Na studiach już czytałem to, co trzeba było czytać, i wszystko, co o tym jeszcze napisałem. Zeszyty notatek z lektur trzymam u rodziców na pawlaczku w drewnianej skrzyni. Czasem tam zaglądam, nie wierząc, że to wszystko kaligrafowałem maczkiem w zeszytach A4. A to, o co pytasz, to była fajna zamiana ról. Miałem wsparcie pań z biblioteki na Kozłówkę i bardzo się wzruszyłem, zapisując małego chłopaka, ciekawskiego bystrzaka, wydając mu pierwszą kartę. Bardzo chciałbym znowu u Was gościć, aby pobawić się w bibliotekarza. A może minąłem się z powołaniem i to byłaby idealna praca dla mnie. Książki, wszystkie te wszechświaty i piękni ludzie, którzy uciekają w świat wyobraźni i czasem chcą o tym pogadać.

A.S.-M.: Oboje bardzo dużo pracujemy, sektor kultury to bezbrzeżny ocean wydawniczy, tematów, spotkań. Nie wiem, jak to się dzieje, że i tak co chwila biorę kolejną książkę do ręki i jakimś cudem jest jeszcze czas na czytanie. Jak z tym u Ciebie?

Czytam jednocześnie kilka książek. Na przykład teraz czytam na raty Elif Safak *Uczeń Architekta*, kończę Leili Slimani *Cudzy Kraj* i równolegle *W przejściu. Teksty o architekturze i przestrzeni* wydane przez Małopolski Instytut Kultury oraz *Lekcje Europy Środkowej* Csaby Kissa. Ale mam na półce nominowaną finałową piątkę do tegorocznej Nagrody Conrada. Niestety nie zdołałem przeczytać przed wyborem. Czytam kawaleczkami, najczęściej w drodze: samolot, pociąg. Z tego powodu lubię podróżować.

A.S.-M.: Nie samą literaturą człowiek żyje. Kochasz również muzykę, wiem też, że umiesz grać na organach.

Ha, ha, ha, tak, jako młody człowiek utrzymywałem się, grając w rozmaitych kościołach, to mnie łączy z Radwanem, Irwingiem i paroma innymi postaciami wywodzącymi się z tych dynastii organistów. Ale gram raczej na fortepianie, całkiem nieźle grałem na saksofonie. Dziś pewnie bym się nie odważył. Jednak najczęściej świata zjechałem,

śpiewając w rozmaitych międzynarodowych formacjach. Lecz to stare dzieje. Teraz raczej spełniam się, ściągając do Krakowa ważnych artystów wszystkich odmian muzyki.

A.S.-M.: Uchodzisz za omnibusa w kulturze. Twoje posty na Facebooku (jeśli teraz ileś osób wejdzie zobaczy Twój profil i skoczą Ci zasięgi, to stawiasz mi kawę) są niczym małe (albo wcale nie takie małe!) gotowe artykuły, recenzje. Kiedy Ty na litość boską to wszystko piszesz? Bo odnosimy wrażenie, że twoja doba ma średnio 40 godzin, w porywach do 50.

Ojej, to miłe i chyba nieco na wyrost. Nigdy nie traktowałem tych swoich wpisów inaczej jak pamiętnik, dokumentację obfitego w wydarzenia życia, pełnego obowiązków, ale i ołśnień. Lubię traktować te wpisy jako własne archiwum cyfrowe. Są takie opcje wydruku tych wszystkich wpisów i kiedyś to sobie spróbuję zebrać w jednym tomie. Wyjdzie mi może pogmatwana, niezborna, ale i ciekawa książka o życiu na najwyższych obrotach, fascynującym ze względu na to, czego doświadczamy w takim niezwykłym mieście jak Kraków. Nie wiedziałem, że to jest profil poczytny. Ale jeśli tak jest, to miło.

A.S.-M.: Lektura przed snem teraz, w tych dniach, to...

Uczeń Architekta. Ale wcześniej czytałem długo i nie chciałem, aby się kończyła, powieść pisaną w bardzo wygodny sposób, do czytania małymi porcjami: *Bliscy* noblistki Annie Ernaux.

A.S.-M.: Czekaj, czekaj, a Ty w ogóle jesteś zapisany do Biblioteki Kraków??

To zaskakujące i zawstydzające, ale nie. Chyba z lęku o dyscyplinę zwrotu na czas, trochę też z powodu manii gromadzenia. Zwykle dużo kupuję, jedną–dwie książki na tydzień. Zawłaszczam je. Zaginam rogi, podkreślam, dopisuję ołówkiem. Za to mam złotą kartę Biblioteki 😊. Zarobiłem ją przy okazji ceremonii pasowania na Czytelników Roku rzesz lepszych ode mnie czytelników. Ale czuję, że powinienem być zapisany, więc może zrobimy tak, że gdy przyjdiesz do mnie z tym numerem „Informatora”, to pójdziemy do Biblioteki i jednak wreszcie się zapiszę?

A.S.: No i świetnie! Trzymam Cię za słowo! A zrobisz z tego jak zwykle świetny post u siebie na Fejsie?

Ha, ha, ha 😊 Masz to jak w banku! Uwiecznimy to na pewno!

| Rozmawiała:
Agnieszka Staniszevska-Mól

„Milczenie i cisza w poezji”, czyli Noc Poezji 2023 w Bibliotece Kraków

Biblioteka Kraków po raz kolejny włączyła się w obchody krakowskiej Nocy Poezji 2023. Hasło tegorocznej, trzynastej edycji wydarzenia brzmiało „Milczenie i cisza w poezji”.

6 października w Filii nr 3 oraz 7 października 2023 r. w Filii nr 21 odbyły się warsztaty pisania wierszy na żywo „Ciche pisanie o głośnych sprawach”, czyli warsztaty literackie w Bibliotece Kraków, podczas których uczestnicy i uczestniczki pisali wiersze na żywo, w duchu poezji minimalistycznej, nawiązującej do twórczości Ryszarda Krynickiego, w myśl zasady: minimum słów, maksimum treści. Prowadząca zaproponowała uczestnikom trzy tematy (do wyboru), które stały się motywem przewodnim pisanych

wierszy. Pierwszym z nich była ekologia oraz fragment artykułu naukowego dotyczący wymierania zwierząt w XX i XXI wieku. Drugim – konflikt wojenny, tu za podpowiedź służyło zdjęcie dziecka z drewnianym karabinem zrobione w czasie wojny w Ukrainie. Trzecim – wiersz patrona Nocy Poezji Ryszarda Krynickiego.

Spotkanie składało się z części teoretycznej oraz praktycznej, w pierwszej moderatorka Jadwiga Malina opowiadała o roli współczesnej poezji. W drugiej uczestnicy/uczestniczki warsztatów pisali wiersze na żywo. Finałem wydarzenia było czytanie i omawianie powstałych prac. Wszystkie napisane podczas warsztatów wiersze można przeczytać na profilu FB Grupy „Peron Literacki Biblioteki Kraków”. Natomiast osiem najciekawszych utworów prezentujemy na łamach niniejszego miesięcznika – poniżej i na stronie 13.

7 października 2023 r. w Filii nr 52 odbyła się zabawa poetycka dla dzieci oraz dorosłych „Nic dwa razy”, polegająca na indywidualnym lub zespołowym stworzeniu własnego utworu. Uczestnicy zabawy otrzymali pudełko z ukrytymi słowami pochodzącymi z wierszy Wisławy Szymborskiej – *Nic dwa*

razy, *Pochwała snów* oraz *Niektórzy lubią poezję*. Zadaniem było ułożenie z dostępnych słów nowego, autorskiego wiersza, który zaprezentowany został w poetyckiej galerii, przygotowanej specjalnie na tę okazję. Wydarzeniu towarzyszyła wystawa zdjęć Joanny Helander przedstawiających noblistkę. W Pałacu Potockich Biblioteka Kraków wspólnie z Księgarnią Akademicką i Krakowskim Biurem Festiwalowym zorganizowała spotkanie z Idą Sieciechowicz wokół jej tomiku *Cięcie ciała* w Real Time’ie. W spotkaniu wzięła również udział Sarah Luczaj – brytyjska poetka i tłumaczka, która przetłumaczyła wiersze Idy Sieciechowicz. Rozmowę poprowadziła dr Anna Marchewka. W Klubie Dziennikarzy „Pod Gruszką” zorganizowano spotkanie z osobami wyróżnionymi w Konkursie im. Anny Świrszczyńskiej na Książkowy Debiut Poetycki 2023. W wydarzeniu wzięły udział Olga Juskowiak i Elżbieta Sala-Hołubowicz. Odtworzono również film z wystąpieniem trzeciej wyróżnionej – Sylwii Chutnik. Rozmowę poprowadził przewodniczący jury – dr Bronisław Maj.

| Małgorzata Koźma, Jadwiga Malina

Małgorzata Kowalczyk Fałda
Jedno słowo wystarczy

*by podpalić świat
zdecydować o zagładzie
wyznać miłość*

Rade Medard
Na wieść o kolejnej wojnie

*Ostatnio_
nisko się schyliłem_
po jakąś lekturę_
(tyle tych książek_)
ale dzięki temu
przyszedł mi do głowy
człowiek_
rozłożona ziemia_
jakbym ją czytał_*

Małgorzata Szepelak
Chłopiec z czerwoną rękawiczką

*W moim dzieciństwie
w wojnę to była zabawa
rozciągnięte dresy
kupione kiedyś
na tomaszowskim
bazarze u „ruskich”
(czapki, kurtki, nie markowe)
pistolety na wodę,
odpustowe
i te, co trajkoczą;
czułam samotność dziewczynki
uciekałam, wolałam zabawę w dom
jak ten chłopiec z czerwoną rękawiczką*

Barbara Borkowska
Tropy prakolczatki

*Moje zdjęcie w czarnym futrze podbitym kolcami
zadziwiło świat
mój ryjek szukający w ziemi łakoci
rozczył wielu
moje ślady znikania
zasmuciły czułych*

Joanna Jesionek
A propos Krynickiego

*wiersz nie nawraca
ale potrafi wrócić
od tyłu nocą
umościć się zostać
samogłoską w oku*

(ciąg dalszy na s. 13)

Kryminalny klimat na Powroźniczej

W październikową sobotę w dworcu przy ul. Powroźniczej 2 odbyła się kolejna gra terenowa. Rodziny biorące w niej udział miały za zadanie rozwiązać zagadkę zaginięcia burmistrza. Dzieci zostały pomocnikami znanego rodzeństwa Holmes, czyli Sherlocka i Enoli. Fabuła przeniosła ich do XIX-wiecznego Londynu. Złota polska jesień nie mogła z powodzeniem naśladować brytyjskiej deszczowej aury, ale od czego są dekoracje! Nie zawiedli też bibliotekarki i bibliotekarze przebrani za mieszkańców stolicy Wielkiej Brytanii. Gra rozpoczęła się pod Big Benem, gdzie zebranych powitała policjantka. Na piętrze w Pałacu Buckingham urzędowała królowa brytyjska. Na korytarzach pojawiły się finezyjne miejskie latarnie. Szczególna rola przypadła też Molowi Gustawowi – maskotka biblioteczna stała się rzeźbą Anterosa z Piccadilly Circus.

Miejsca i nazwy ulic zostały zaczerpnięte z londyńskiej mapy. Poruszanie się po bibliotece wymagało orientacji w terenie i zwrócenia uwagi na drogowszaki. Zagubionym pomagała wszystkowiedząca reporterka. Uczestnicy zabawy spotkali również dwie postacie historyczne. Zostali wpuszczeni na audiencję do Królowej Wiktorii, której należało się pokłonić. Dostępu do jej pokoju pilnował gwardziści. Potem u pioniera produkcji filmo-

wych i przyrzędów naukowych – Roberta W. Paula – wzięli udział w warsztatach żywego obrazu.

Podczas gry musieli wykazać się kreatywnością i zręcznością. Do zadań należało wykonanie portretu podejrzanego i stworzenie zegara ze wskazówkami ustawionymi na *five o'clock*, czyli idealny czas na herbatkę. Szkolenie z rozpoznawania linii papilarnych kończyło się uzyskaniem certyfikatu z daktyloskopii. Każdy uczestnik zdobył gazetę „The Times” z wiadomościami z dnia 7 października 1885 r., po czym przepytął pokojówkę z krążących plotek. Następnie spotkał się z cyganką. Wkładając rękę do tajemniczego pudełka,

mi oraz bilet na wyścigi konne. Okazało się też, że nie wszystkie postaci przedstawiane jako pozytywne, takie były. Wszyscy uczestnicy wykazali się nie lada umiejętnościami detektywistycznymi i rozwiąza-

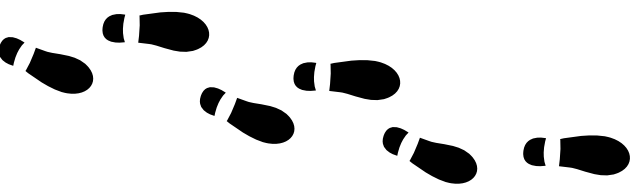

trzeba było wyczuć kształt fusów, z których wróżyła. Postać pojawiła się na ekranie multimedialnym, a w pudełku ukryty był dysk sensoryczny z „fusami”. Na zakończenie śmiałkowicie wykazali się odwagą i spotkali się oko w oko z duchem, który wskazywał rozwiązanie zagadki. Dzięki podpowiedziom mali detektywi zrozumieli w końcu, co wspólnego z zaginięciem burmistrza miały pozostawione poszlaki – list z pogróżka-

zagadkę zabójstwa burmistrza. Z podziękowaniami i nagrodami czekała na nich (roniąca łzy) wdowa po burmistrzu. Gratulujemy dzieciom i ich rodzicom odwagi i przenikliwości!

| Ludmiła Guzowska, Joanna Gruszka

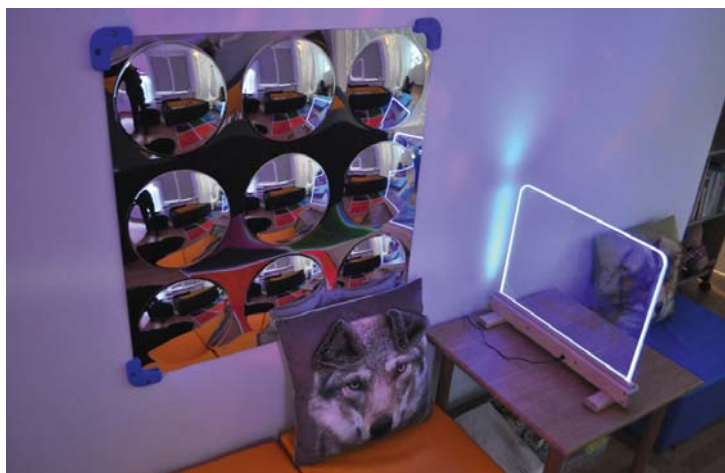
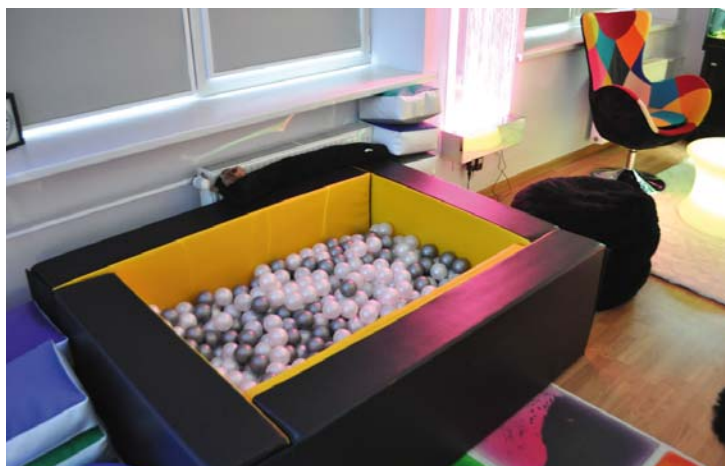

Biblioterapia w Wilnie

Nasza partnerska biblioteka w Wilnie jest wiodącą instytucją w zakresie biblioterapii na Litwie. Prowadzone działania obejmują nie tylko spotkania w zakresie wsparcia specjalnych grup odbiorców, ale także działalność modelowej filii Naujosios Vilnios, w której mieści się pokój sensoryczny. To wyjątkowe miejsce dla użytkowników oraz powód do dumy. Gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów.

| Jan Brodowski

14 XI 2023

Czytanie daje siłę!

Biblioterapia we wzmacnianiu rezyliencji

Ogólnopolski
Dzień
Biblioterapii

Powabne życie cesarza

Każdy ma w swojej czytelniczej biografii ulubione pozycje, które w istotny sposób wpłynęły na niego, zachwyciły lub pojawiły się w najbardziej odpowiednich momentach. Nierzadko do nich wracamy po upływie lat i wtedy okazuje się, że straciły na znaczeniu. Może niekiedy warto zostawić to, co było, i otworzyć się na nowe. Może to książki wybierają nas, by coś przekazać. Niedawno skończyłem czytać utwór, który należy do moich ulubionych pozycji ostatniego roku. *Pamiętniki Hadriana* to jedna z najważniejszych powieści XX wieku. Tekst powstał przez lata, dzięki temu jest doskonale opracowany i piękny. Wyjątkowe dzieło, które chce się mieć na półce. Imperator to „trzeci z pięciu dobrych cesarzy”, który zrezygnował z podbojów na rzecz pokoju, był mecenasem sztuki i twórcą. Po śmierci zaliczono go w poczet bogów, sam deifikował Antinousa, o trzydzieści lat młodszego Greka, którego kochał. Pozycja stworzona przez wielką intelektualistkę Yourcenar zachwyca pięknem języka, wysublimowanymi opisami, medytacyjnym spokojem. Schorowany cesarz pisze list do adoptowanego wnuka, Marka Aureliusza. Opowiada w nim własne dobre życie, możliwe dzięki dyscyplinie, akceptacji ludzkiego losu, miłości do stworzenia i sztuki. Rozumiał on dolę żołnierzy, niewolników, sytuację kobiet, zwierzęta. Zabijał, by chronić władzę, kochał i ulegał rozpuście, która w owych latach była czymś naturalnym. Ta książka przynosi ze sobą wyciszenie, zachwyt nad życiem i radość z każdej upływającej chwili.

| Paweł Czachor

MARGUERITE YOURCENAR
PAMIĘTNIKI HADRIANA
tł. Hanna Szumańska-Grossowa
Karakter | Kraków 2022

Daj się poprowadzić Nieprzewodnikowi

Zofia Jurczak może być Wam znana z internetowego bloga *Podróże po kulturze*, który prowadzi. Dziś przedstawiam jej książkę *Kraków. Nieprzewodnik dla turystów i mieszkańców*. Dla tych, którzy czytują wspomnianego bloga, styl pisania albo niektóre miejsca będą znajome. Czytając *Nieprzewodnik*, natkniemy się na miejsca, które codziennie mijamy, i na ludzi, których kojarzymy z Krakowem. W książce nie znajdziemy gotowych tras zwiedzania Krakowa. Jurczak zaznacza, że wybór jest mocno subiektywny. Jak się okazuje, również niesza-blonowy, gdyż autorka posiada zdolność do wyszukiwania osobliwości i nieoczywistych powiązań na mapie miasta. A wszystko to z dużą dawką humoru. Książka Zofii Jurczak doskonale wpisuje się w nurt turystyki kulturowej, nastawionej bardziej na dziedzictwo kulturowe, ciekawostki, powiązania niż na suche fakty. Książka jest przeznaczona dla turystów i mieszkańców. Mimo zawartej w tytule sugestii kusi mnie stwierdzenie, że mieszkańcy Krakowa albo stali bywalcy miasta odniosą większe korzyści z czytania, a potem zwiedzania. Naoczne spotkanie z *Nieprzewodnikiem* to nie jednorazowy wypad, a wiele weekendowych przygód albo krótkich, codziennych spotkań z historią. *Nieprzewodnik* to swoiste podróże po kulturze Krakowa. Ci, których nurtują kolejne pytania dotyczące książki, będą mieli okazję poznać odpowiedzi. Zofia Jurczak pojawi się 15 listopada na spotkaniu autorskim w Bibliotece Głównej przy ul. Powroźniczej 2. Mam nadzieję, że dawny Dworek Beaty Matejkówny nabierze dla autorki nowych barw (biblioteka na Dębnikach pojawi się w *Nieprzewodniku* na str. 278–279).

| Joanna Gruszka

ZOFIA JURCZAK
KRAKÓW. NIEPRZEWODNIK DLA TURYSTÓW I MIESZKAŃCÓW
Bezdroża | Gliwice 2023

Zmarłych nie dotyczy...

Poradnik dla niedawno zmarłych to najnowszy tom Magdaleny Bielskiej. Tytuł prowokujący, bo jak można pisać poradniki dla nieżyjących? Przecież oni już po książkę nie sięgną. Poetka stwierdza w jednym z utworów: *Na zewnątrz pada styczniowa mżawka / która jednak zmarłych i niedawno zmarłych nie dotyczy (Poradnik dla niedawno zmarłych, rozdział Wybuch)*. W innym wierszu pisze: *Moi zmarli bliscy milczą, może nie byli dostatecznie bliscy... (Poradnik dla niedawno zmarłych, rozdział Łuna)*. Te wiersze, które powstały po utracie bliskich, adresowane są do cierpiących, tkwiących w rozpacz, pograżających się w smutku, a przecież *Smutek – słowo w wierszu zakazane. Tak mi powiedział kiedyś ojciec...* Smutek trzeba wypełnić dobrymi wspomnieniami, czasem przebaczeniem, bo *Kiedy odpuszczamy, wybaczaemy, prostujemy zaokrąglone plecy, / czujemy się znacznie lepiej (Przebaczenie w rodzinie)*. A swoją drogą, po tamtej stronie, dokąd nie bardzo nam po drodze, ale nie mamy wyboru, stajemy się chyba prawdziwie wolni... *Wolność, która śczy się / jak strużka światła pomiędzy piramidami, / niszczącymi jak świat (Miejsce na cmentarzu)*. To doskonałe, pełne emocji wiersze, balansujące na granicy rozpacz, smutku, żałoby. Wpisują się w klimat polskiego listopada, kiedy odwiedzamy cmentarze, wspominając najbliższych...

| Janusz M. Paluch

MAGDALENA BIELSKA
PORADNIK DLA NIEDAWNO ZMARŁYCH
Wydawnictwo a5 | Kraków 2023

Książki są jak klucze do drzwi – otwierają dzieci na rozmowę. Gdy przekreślimy już taki klucz, pozwólmy dziecku we własnym tempie uchylać drzwi do świata emocji, relacji społecznych, doświadczania, odkrywania oraz zrozumienia siebie i świata. Niech samo urzędza tę przestrzeń rozmowy, a my i książka wspierajmy je w tym. CZYTAJCIE I ROZMAWIAJCIE!

| Redakcja

Listopad to wyjątkowy czas dla działań biblio- i bajkoterapeutycznych. Obchodzony 14 listopada Ogólnopolski Dzień Biblioterapii stwarza od kilku już lat dzieciom i dorosłym możliwość dodatkowego udziału w warsztatach i spotkaniach promujących ideę tych działań. A ja chciałabym polecić na ten miesiąc bardzo wyjątkową publikację. Tym razem nie jest to książka o sile słów, ale o sile naszej obecności, sile mądrego towarzyszenia komuś, kto doświadcza trudności. „Czasem uścisk znaczy więcej niż słowa” – czasem wystarczy wysłuchać, ale nie wszyscy to potrafią. Kiedy Taylorowi rozpada się wieża z klocków, jest mu bardzo smutno. Wtedy pojawiają się przy nim kolejne zwierzęta chętne pomóc, doradzają mu, ale nie rozumieją emocji i potrzeb Taylora. Brakuje im empatii i zrozumienia dla całej sytuacji. Tylko królik po prostu siada i słucha, a chłopiec w końcu może opowiedzieć o swoich emocjach. Podczas rozmów z dziećmi o empatii warto zwrócić uwagę na motyw czasu (gotowości) Taylora do opowiedzenia o swoich emocjach. To ważna książka również dla dorosłych, bo przypomina, co jest ważne we wspieraniu i pomaganiu innym w ich trudnościach. Zachwycające ilustracje to także piękna przestrzeń do rozmowy o książce.

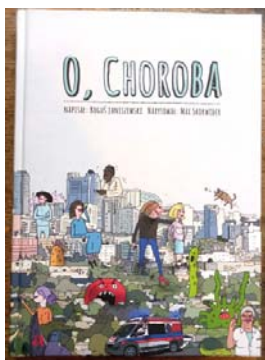
Mój scenariusz do pracy z tą książką znajdziecie na stronie Wydawnictwa Mamania w zakładce „Dla bibliotek”.

| Roksana Kociołek-Kaszyńska

Proponowany wiek odbiorcy: 6+

CORI DOERRFELD
A KRÓLIK SŁUCHAŁ
tł. Zofia Raczek
Mamania | Warszawa 2018

RECENZJE

Komiks bez tabu

„Choroby nie wybierasz” – jest w tym sformułowaniu niepodważalna prawda. Równie prawdziwy i niezwykle ważny jest komiks *O, choroba* Bogusia Janiszewskiego (tekst) i Maxa Skorwidera (rysunki). Choroba jest zawsze tematem trudnym. Często stanowi tabu. Nie mówimy o niej lub nie chcemy. Czy zatem komiks powinien podejmować taki temat? Choroba w komiksie wciąż stanowi wyzwanie. Mierzył się z nim, m.in. znany polskiemu czytelnikowi Frederik Peteters w nagradzonym albumie *Niebieskie pigułki* (2003).

Czy jednak temat białaczki u dziecka, jednej z najcięższych chorób, a w Polsce co roku zabierającej wiele istnień, nie jest dla komiksu za trudny? Fundacja Iskierka, z inicjatywy której powstał komiks *O, choroba*, przełamała tabu. Historia 12-letniej Adeli i jej choroby sprawia, że nawet ci, którzy mogą podejść do tego komiksu z dystansem nie pozostaną obojętni. Mocną stroną jest jego realizm. To nie tylko historia bohaterki, ale przede wszystkim próba ukazania szerszego problemu, z jakim wielu przychodzi się zmagać. Komiks jest przejmujący i pozostaje w pamięci, a perspektywa dziecka wzmacnia naszą wrażliwość. Ujmuje też nadzieję, jak w tym dialogu jednego z bohaterów z Adelą:

„– Jak tam Twoje zdrowie?

– A gdzieś sobie poszło, nie wiem gdzie. Ale czuję, że niedługo wróci”.

| Jan Brodowski

BOGUŚ JANISZEWSKI
O, CHOROBA
Wydawnictwo Agora dla dzieci | Warszawa 2021

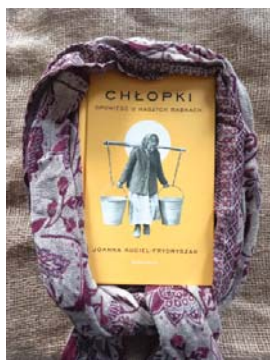

Mysia podróż po zaświatach

Nawet myszy idą do nieba to książka niezwyczajna, poruszająca najdelikatniejsze sprawy. Temat śmierci jest tematem trudnym, o którym niełatwo jest rozmawiać z kilkulatkiem. *Nawet myszy...* to opowieść, która może być pomocna rodzicom w przeprowadzeniu takiej rozmowy. Bohaterami są mysz i lis, czyli odwieczni wrogowie. Los sprawia, że oboje tracą życie w podobnym czasie, chociaż w zupełnie innych okolicznościach i spotykają się po tej drugiej stronie. A jak tam jest? Oj, bardzo ciekawie! Najpierw trzeba przepłynąć przez Jezioro Pożegnań. Następnie przejść przez Kozią Bramę i nie pomylić jej z Bramą pod Dwoma Niedźwiedziami! Dlaczego? Zainteresowanych odsyłam do książki. Koziej bramy strzeże koza, dzierzga w dłoniach ogromną księgę, w której zapisane są wszystkie dobre i złe uczynki. Wręcza przybyszowi mydło oraz ręcznik i kieruje do łaźni. Tam winowajca zmywa z siebie wszystkie złe uczynki i krzywdy, które wyrządził innym. Kolejny punkt podróży to jaskinia z huśtawkami, karuzelami, bujakami z lin, labiryntami i mnóstwem innych atrakcji. Jaskinię rozświetlają tysiące latających świetlików. Muszę przyznać, że taka wizja nieba jest bardzo intrygująca! W jaskini mysz o wdzięcznym imieniu Czmyszka, spotyka lisa Rudeusza, przed którym ciągle umykała, gdy mieszkali w ziemskim lesie... Jakie przygody spotkają ich w niebie? Co się stanie, gdy oboje otrzymają możliwość powrotu na ziemię? Nie zdradzę, ale gwarantuję, że będzie się działo!

| Małgorzata Koźma

IVA PROCHÁZKOVÁ, DENISA GRIMMOVÁ
NAWET MYSZY IDĄ DO NIEBA
tł. Julia Różewicz
Wydawnictwo Afera | Wrocław 2022

Historia chłopek – bagaż czy wyzwolenie dla nas?

Trzeba było czekać 5 lat na kolejną książkę Joanny Kuciel-Frydryszak, ale było warto. Autorka *Służących do wszystkiego* ponownie zajęła się herstoriami, tym razem obrazując skrupulatnie świat mieszkanek wsi z chłopskich rodzin. Babek bądź prababek wielu z nas. Dziennikarka uchwyciła świat, który odchodzi w przeszłość. Co w nim jest nie tak? Rzecz rozchodzi się o buty. A właściwie o ich brak. Wysyłanie dzieci do pasania krów lub na służbę kosztem ich edukacji. Wydawanie kobiet za mąż w zamian za morgi (czyli ziemię, którą posiadają). Mierzących się potem nieraz z pijaństwem czy przemocą męża. Głód albo ciągle oszczędzanie na jedzeniu. Problemy zdrowotne związane z niedożywieniem. Okrutny świat wiejskich zabobonów i ślepe trzymanie się nauk kościoła. Można by tu wymienić wiele problemów i krzywd wiejskich kobiet. Z każdym rozdziałem poznajemy nowe herstorie dalekie od idealizowania. Organiczne i przejmujące. Dramatyczne i uświadamiające.

Następnie w ten świat wkraczają zmiany. Edukacja chłopów na temat potrzeb higienicznych, zdrowotnych i wiedzy o świecie. Elektryfikacja wsi. Wprowadzenie radia. Dostęp do lekarzy, jednak wciąż ograniczony. Postęp bardzo wolno dociera do wsi. Przez biedę, niedofinansowanie wsi, ale też zabobonne myślenie chłopów.

Mam poczucie, że książka napisana jest dla potomków tytułowych chłopek. I po części też z punktu widzenia kolejnych pokoleń przedstawiona. Jak oni... jak my zatem odnajdujemy się w świecie nam pozostawionym? Czy „opowieść o naszych babkach” jest bagażem czy jednak niesie wyzwolenie? Najlepiej ocenić, czytając.

| Joanna Gruszka

JOANNA KUCIEL-FRYDRYSZAK
**CHŁOPKI. OPowieść o NASZYCH
BABKACH**

Wydawnictwo Marginesy | Warszawa 2023

Talisman: Magia i Miecz

Talisman to planszówkowy klasyk. Jeszcze w latach 90. jedna z poprzednich edycji gry podbiła serca wielu graczy. Także aktualna, czwarta edycja ma licznych, oddanych fanów. Podczas rozgrywki wcielamy się w postacie podróżujące po magicznej krainie, a naszym celem jest zdobycie i utrzymanie Korony Władzy.

Wadą gry jest jej duża losowość. Nasz ruch wyznacza kostka (decydujemy tylko o jego kierunku). Na wielu polach ciągniemy karty – a są one całkowicie przemieszane. Pierwszym potworem, z którym przyjdzie nam walczyć, może być najsilniejszy w talii. A nawet jeśli spotkamy takiego, z którym mamy szansę, to rzut kością może wszystko zaprzepaścić. Do tego już na samym początku, losując postać, którą przyjdzie nam kierować, możemy mieć pecha, gdyż niestety nie są one dobrze zbalansowane.

Jednak te wady nie stoją na przeszkodzie, by się dobrze bawić podczas partii *Magii i Miecza*. Pozycja ta ma swój niesamowity klimat, czym zachwyca kolejne pokolenia graczy. Świadczyć o tym może chociażby ilość dodatków – do obecnej edycji wydano ich czternaście.

Talisman: Magia i Miecz to gra, przy której można się bawić niemal niezależnie od wieku. Wystarczy potrafić czytać i można wyruszyć w świat, by zdobyć Koronę Władzy. Planszówce klimatu dodają ładnie wykonane grafiki oraz figurki. Dodatki pozwalają zmienić nieco rozgrywkę, ale także wydłużają czas gry – nawet do wielu godzin.

| Marcin Kłak
Stowarzyszenie Krakowska
Sieć Fantastyki

BOB HARRIS, JOHN GOODENOUGH,
RICK PRIESTLEY
TALISMAN: MAGIA I MIECZ
2–6 osób, ok. 90 minut, od 9 lat
Galakta

Drodzy Czytelnicy! Ależ się cieszymy, że ślicie nam swoje recenzje! Teraz czas na kolejną! Pamiętaj, Ty też możesz być naszym recenzentem – wyślij nam swoją literacką opinię! Możesz ją przesać mailowo (recenzje@biblioteka.krakow.pl); więcej informacji znajdziesz na stronie Biblioteki Kraków. Jaki jest plan? Co miesiąc chcemy czytać Wasze recenzje! Wybieramy najlepsze, które publikujemy i nagradzamy! Do czytania!

| Redakcja

Recenzja Czytelnika

Kraków. Dawna stolica naszego kraju... skrywa wiele tajemnic. Dlatego też, wyjeżdżając na urlop do maleńkiej miejscowości Ujazd, położonej pomiędzy Dolinkami Krakowskimi a Krakowem, zabrałem do czytania *Sekrety Krakowa* autorstwa Tomasza Ławeckiego i Kazimierza Kunickiego. I to był przysłowiowy strzał w dziesiątkę. *Sekrety Krakowa* to najlepsza część serii „Sekrety”, jaką miałem w swoich rękach, oczywiście nie umniejszając innym miastom, jak Wrocław, Jelenia Góra czy Warszawa...

Nie sposób opisać wszystkich sekretów, które zostały przedstawione w tej publikacji, wydanej przez Dom Wydawniczy Księży Młyn. Nie sposób też wymienić wszystkich znanych postaci, o których autorzy wspomnieli na kartach książki. Dlatego też wspomnę o tych, które mnie zapadły w pamięć.

Fenomen papieskiego okna, jakże ważnego dla wielu z nas. I jaki paradoks. Nigdy nie stałem pod nim za życia Jana Pawła II. Na Franciszkańską trzeba przyjść choć raz i poczuć to, co miało miejsce za życia naszego papieża. Nawet teraz, po kilkunastu latach od jego śmierci, patrząc na mozaikę z portretem Jana Pawła II, odczuwamy atmosferę, jaką tworzyli pielgrzymi śpiewający *Barke* pod oknem papieskim.

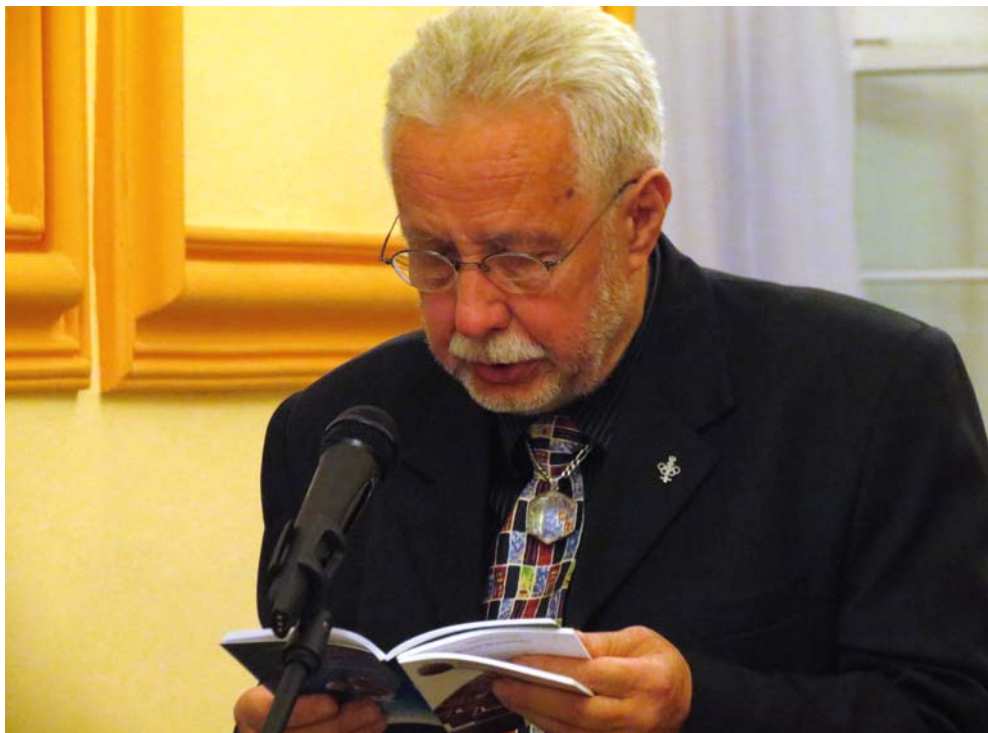
Na pewno warto wspomnieć o Józefie Piłsudskim, który spoczął po śmierci wśród królów na Wawelu. Wycieczka na zamek i do katedry to niesamowita lekcja historii. Jednak nie wszystkim odpowiadało to, że twórca Legionów tam się znalazł. O tym przeczytacie w jednym z rozdziałów.

To jedynie ułamek informacji, które autorzy chcieli przekazać zainteresowanym.

| Michał Machnacki
Biegający Bibliotekarz

TOMASZ ŁAWECKI, KAZIMIERZ KUNICKI
SEKRETY KRAKOWA
Księży Młyn Dom Wydawniczy | Łódź 2017

W paraboli wiersza – tak zatytułował swój wiersz z tomiku *W Krakowie* – poeta, animator, wydawca Jacek Lubart-Krzysica

Urodził się 24 stycznia 1942 roku w Krakowie. Napisał kilka tomików poezji, m.in.: *Gorycz nadziei* (1989), *W Krakowie* (1994), *Obok* (1997), *Rymowanki kranowianki* (2014; książka dla dzieci), *Kraków w poezji* (2016), *Jestem* (2016). Napisał też książki prozatorskie: *Nikodem i wnuk Nikodema* (2004), *Nikodem i miłość* (2005) oraz okolicznościową książkę *Tramwajem przez Kraków 1875–2005* (2005). Jego niektóre utwory zostały przełożone na język rosyjski, litewski, ukraiński, niemiecki, węgierski, słowacki, czeski, angielski, arabski i chiński. Współpracował z periodykami: „Tygodnikiem Powszechnym”, „Przekrojem”, „Studentem”, „Życiem Literackim” oraz z prasą codzienną litewską, ukraińską oraz krakowską. Stworzył dla telewizji sztukę z cyklu legend krakowskich – *O Walgierzu Wdałym* oraz na konkurs TV – *Jest taka rodzina – o pokoleniu Nowej Huty*. W 1986 roku zorganizował przy Rynku Podgórskim w Krakowie *Zaduszki Poetów* poświęcone Edwardowi Dembowskiemu (czerwonemu kasztelanowi, poecie i filozofowi, jednemu z przywódców powstania w 1846 roku, który zginął na Rynku Podgórskim zabity przez Austriaków). W ten sposób znalazł możliwość złączenia podzielonych środowisk artystycznych, a samo spotkanie stało się katalizatorem powstania Konfraterni Poetów. Nazwa grupy nawiązuje do Konfraterni Artystycznej

z 1938/39 r., w której uczestniczył jego ojciec oraz Karol Wojtyła. Zespólna przez niego Konfraternia skupia twórców z kraju i zagranicy, artystów, muzyków, kompozytorów, krytyków i oczywiście poetów. Wspomniane wcześniej *I Zaduszki Poetów* zaowocowały wydaniem na powielaczu tomikiem uczestników. Tak więc Jacek Lubart-Krzysica stał się wydawcą, przez którego ręce przeszło ponad dwieście tytułów, w tym kilkadziesiąt dwujęzycznych. Po *Zaduszkach* kolejne ważne na mapie Krakowa spotkania poetyckie zorganizowane przez tego poetę to cykl „Misteria Konfraterni” – „Wigilia Słowa”, która zawsze odbywa się po Trzech Królach, oraz „Chleb Nadziei” – związany z wielkanocną drogą do Emaus i wspólnym przełamywaniem się chlebem.

W 2005 roku otrzymał Nagrodę im. Orkana, został również uhonorowany medalem Cyryla i Metodego przez Macierz Słowacką. Zmarł 10 grudnia 2022 roku w Krakowie.

Znany krakowski krytyk i poeta Jerzy Lisowski powiedział o nim: „(...) Ileż to od powstania krakowskiej Konfraterni Poetów w roku 1986 wymyślił imprez, inicjatyw, spotkań, biesiad, łamania się słowem, chlebem, pamięcią?”. Nie podlega wątpliwości, że dla poezji krakowskiej Jacek Lubart-Krzysica dokonał wiele. Miasto Kraków było częstym motywem w jego twórczości.

W poruszanych tematach nie zabrakło wątków osobistych i ciekawych obserwacji.

W literaturze termin parabola oznacza przypowieść, której celem jest przekazanie pewnej nauki moralnej, filozoficznej, religijnej w sposób symboliczny, często zawierają pochwałę uniwersalnych wartości. Obserwując życie i twórczość Jacka Lubart-Krzysicy, można mieć wrażenie, że wyrażają one podziw, szacunek, uznanie dla poezji i środowisk artystycznych.

| Ludmiła Guzowska

CO ŁATWIEJ

*Czy łatwiej burzyć czy łatwiej budować
trudzić się pracą czy organizować
niepewność mają tylko serca stare
łękiem skurczone w bojaźni o sławę
gdyż aby burzyć trzeba mieć dość siły
by gruz uprzętnąć w wolność miast w mogiły
za to budowy które służą pracy
nie służąc ludziom – nic dla nich nie znaczą
trudy daremne w pocie uwznioślone
to jakby wielkie czyny – acz niedokonane.*

12 sierpnia 1981

MOJA ŻONA

*Moja żona maluje okna –
nasze życie będzie jaśniejsze
choćby wiedzieć będziemy to samo
lecz przez okna wybielone szczęściem
Moja żona plewi ogródek
nasz ogródek wypełniają kwiaty
między nimi posiała koperek
tak to piękno dopełnia się smakiem
Moja żona obiera ziemniaki
ścina nożem grube obierki
jakby wszystkie obcinała troski
i problemy znikają od ręki
Moja żona prasuje koszule
choćby bardzo tego nie lubi
ale kiedy wygładza zmarszczki
jest w niej pasja wygładzania ludzi
Moja żona woła z uśmiechem:
Chodźcie! Obiad czeka na stole...
a ten uśmiech paruje jak zupa
a gdy chłodno ogrzewa spokojem.*

Berest, lipiec 1997 r.

NORWID NA WAWELU

Przystanął Norwid w katedrze wawelskiej –
w rozwianym płaszczu wędrujący sztukmistrz
co w moment piękno wytrzyma z rękawa
i w wiatr wypuszcza gołębie słów wierszem
odslania duszę tym co ją stracili
w miernej pamięci lub w mierności losu
i darem dobra obdarowywani
niepewni – przyjąc je... czy znów nie dostrzec?

Całą swą wiarę zostawił w poezji
nim snem się okrył i odszedł w sumienie
a teraz wraca skoro nic nie ginie
co jest z miłości – więc jest nieśmiertelne
Piękno przez miłość – wiara przez nadzieję
mimo goryczy – gdyż ta doskonali
potwierdza ludzką słabość do upadku
a trwać – to wznosić się... nie tylko wstawać.

PALE KRAKÓW

Od ślepej ściany domu do rozbiórki
doszedł mnie okrzyk poprzez ścisk w tramwaju
– KOCHAM DOROTĘ!!!
ktoś bielą na czerni zamazującej zapiekły gniew hasał
radośnie krzychał koślawością liter
przez gwar uliczny
przez zmęczone dłonie w torbach i siatkach
przez: – Byle do domu!
I nagle tramwaj pofrunął nad miasto
I w nas
I z nami
tuż obok Kozłówka
zawisła chwila okrzyku p o e z j i
niespodziewanie wygładzając twarze
i nawet owa kobieta zgryźliwa
o przykrej zmarszcze jak wyrzut sumienia
podniosła głowę odrzucając włosy
I choć nie patrzył nikt rozbłysłym wzrokiem
– piękniała w oczach!

– Kocham Dorotę!!! – okrzyk ten przywracał
intymność marzeń
rozśpiewywał serca tych co przed chwilą jeszcze
tłumem stali

Kocham Dorotę! – odpisałem z muru
by nieść jak żagiew
chcąc podpalić Kraków!

tramwaj do Bieżanowa
pierwszy dzień jesieni 1986

PO DESZCZU

W ów czas po deszczu
gdym świt wieszczył tęczę
drogą wśród łąki
oddział maszerował
tak krok
za krokiem
zadeptywał krople
aż wreszcie droga
zaprószyła prochem
oddziały oczy
myśli
serca
dłonie
i przestoniła świat
i zaczęła
aż oddział w marszu
żył
oddychał
prochem
dążąc przez łąkę
wilgotną nadzieją...

grudzień 1980

George Romney (1734–1802)
Portret damy

TANIEC MEDUZY

Lubię wstuchiwać się w szum muszli
przypomina mi uwodzicielski taniec
rozświetlonej słońcem meduzy
w morskim ogrodzie
niestety rzadko do niego zaglądam
żyje w głębi lądu
ale ostatnio
na Wawelu
spotkałem się oko w oko
z roztańczoną meduzą
miała seledynowy kapelusz
nad białą bryzą falbanek
płynęła ku mnie
uwodzicielskim uśmiechem
angielskiej damy
z portretu
pędzła George'a Romneya.

PRZEMIJANIE

Przemijanie
to nie tylko odchodzenie
w przeszłość
to również rozmijanie się
z przyszłością

13 listopada 1989

„Milczenie i cisza w poezji”, czyli Noc Poezji 2023 w Bibliotece Kraków

(dokończenie ze s. 5)

Małgorzata Felicka
Odmienne

Nade mną
chmary ptaków
czasem chmury
gdy opadają

Przygarniam

Nade mną
czyjaś władza jakieś rządy
gdy mnie dopadają

Przeganiam

Magda Józwiak
wojna

patrzysz mi w oczy
z kolorowego zdjęcia
zgaduję barwę twoich
w połowie kryje je bojowa czapka
ciężar ciała na lewej nodze
podąża za tropem karabinu z drewna
idziesz przez zgliszczą
masz zaróżowione policzki

masz 10 lat

Maciej Płużek
Pani od języka polskiego

Hannie Łudzik Szydzie

Nieopodal tego miejsca zdawałem na polonistykę
Za Jej podszeptem przeciwko całemu światu i dziewczynie
Wtedy kłuło tutaj w serce śmiertelne zimno ze wschodu
Oblaliśmy obydwójce ja nie zostałem nauczycielem
Ona zmarła na raka języka może za prawdę

Wiersz powstał 7.10.23
w Filii 21 przy ul. Królewskiej 59

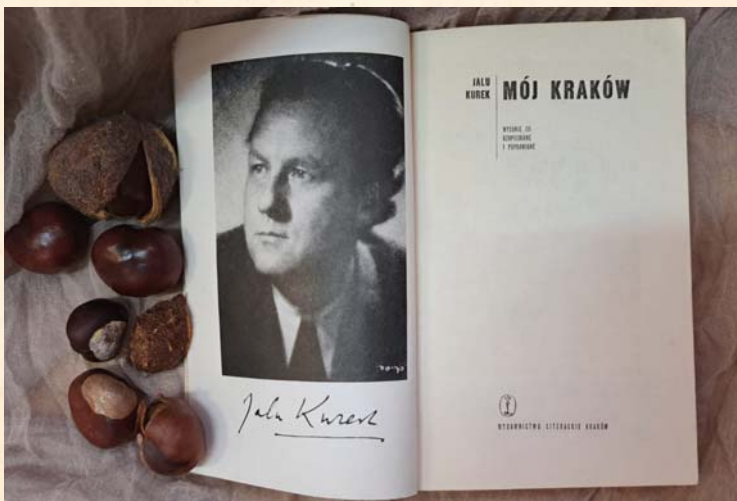
Krakowskie kalendarium literackie

2 XI
1943

W Aix-les-Bains zmarł **Tadeusz Szymberski** (ur. 13.12.1881 w Mielcu) – poeta, dramaturg. W młodości był związany z Krakowem, gdzie m.in. udzielał lekcji literatury polskiej. Następnie przeniósł się do Paryża i tam pracował jako bibliotekarz w Bibliotece Polskiej. Opublikował dwa dramaty: *Atessa* i *Sądy* (oba są dostępne w bibliotece cyfrowej Polona). Przyjaźnił się ze Stanisławem Ignacym Witkiewiczem, Tadeuszem Micińskim i Bronisławem Malinowskim. Witkacy sportretował go jako Tymbeusza w *622 upadkach Bunga*, a Malinowski zadedykował mu swoje słynne *Życie seksualne dzikich*.

10 XI
1983

W Rabce zmarł **Jalu Kurek** (ur. 27.02.1904 w Krakowie) – pisarz, absolwent filologii polskiej i romańskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego, członek Awangardy Krakowskiej. Pracował zawodowo jako dziennikarz i redaktor – pisał liczne artykuły, reportaże, felietony, recenzje i eseje. Jako pisarz opublikował tomy poezji, zbiory opowiadań i felietonów, szkice literackie, powieści oraz książkę autobiograficzną *Mój Kraków*. Był miłośnikiem gór i amatorem górskiej wspinaczki zaangażowanym w ochronę przyrody, stąd też góry stanowiły temat przewodni wielu jego utworów, w tym tatrzańskie eposy *Księga Tatr* oraz powieści: *Grypa szaleje w Naprawie*, *Woda wyżej*, *Janosik*. Poza własną twórczością literacką zajmował się również przekładem poezji włoskiej, m.in. tłumaczył sonety Petrarcki oraz wiersze włoskich futurystów. W 1960 r. otrzymał literacką Nagrodę Miasta Krakowa.

11 XI
1863

W Kołtątajewie urodziła się **Jadwiga Petrażycka-Tomiczka** (zm. 17.07.1931 w Krakowie) – nauczycielka i literatka, działaczka społeczna i feministyczna. Początkowo związana była ze Lwowem, gdzie pracowała jako nauczycielka i prowadziła aktywną działalność na rzecz równouprawnienia kobiet, m.in. domagając się przyznania kobietom praw wyborczych oraz zrównania praw akademickich kobiet-studentek. Równocześnie rozpoczęła twórczość literacką i publicystyczną – pisała reportaże i szkice literackie oraz artykuły dotyczące ruchu kobiecego. W 1925 r. przeniósła się do Krakowa, gdzie pracowała w muzeum na Wawelu i kontynuowała prokobiecą działalność społeczną i publicystyczną. Jej dzieła zostały zdigitalizowane i są dostępne online w bibliotece cyfrowej Polona. Została pochowana na Cmentarzu Rakowickim.

20 XI
1923

W Krakowie zmarł **Władysław Prokesch** (ur. 18 lub 19.03.1863 w Krakowie) – dziennikarz, krytyk literacki, tłumacz. Przez całe zawodowe życie pracował w redakcji krakowskiej „Nowej Reformy”, z czasem obejmując stanowisko kierownika działu literacko-artystycznego. Zajmował się również redakcją i opracowaniem książek, opublikował też kilka sylwetek artystów w serii wydawniczej „Współczesne Malarstwo Polskie”. Zajmował się ponadto tłumaczeniami, a także wykładał historię literatury polskiej w Państwowej Szkole Dramatycznej w Krakowie (obecnie AST). Został pochowany na Cmentarzu Rakowickim.

29 XI
1923

W Warszawie urodził się **Roman Husarski** (zm. 8.06.2004 w Krakowie) – artysta rzeźbiarz, architekt, pisarz. Pisał pod pseudonimem Roman Hussarski. Był absolwentem Wydziału Rzeźby i Architektury Wnętrz ASP w Krakowie, gdzie uzyskał stopień doktora, następnie wykładowcą Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej. Debiutował na łamach prasy jako poeta i autor opowiadań science fiction. Opublikował powieść *Nowy mur* oraz sztukę teatralną *Jacht Paradise*, którą napisał wspólnie ze Stanisławem Lemem. Został pochowany na Cmentarzu Rakowickim.

| opracowanie: Małgorzata Kosmala

Gdy królowa odchodzi...

Królowa to spektakl musicalowy w Teatrze Nowym Proxima. Scenarzysta i reżyser, Piotr Sieklucki, zmierzył się z postacią twórcy legendarnego zespołu Queen – Freddiego Mercury'ego. Ta kultowa postać muzyczna drugiej połowy XX wieku, pokonana w 1991 roku przez AIDS, pozostawiła po sobie niezapomniane utwory muzyczne, które elektryzują słuchaczy do dzisiaj. Porywcze skupienie towarzyszyło słuchającemu fragmentu *Bohemian Rhapsody* Eltonowi Johnowi, którego z prawdziwym dostojnością zagrał Piotr Sieklucki. Postać głównego bohatera przedstawia w spektaklu kilku wykonawców... Zbuntowany młodzieniec, pięknie wykreowany przez Maksę Stępnia i dojrzały artysta zagrany przez Artiego Grabowskiego. I ta ostatnia, dramatyczna scena śmierci, gdy Freddie jako chłopiec – Farrokh, przytula się do umierającego dorosłego Mercury'ego. Na sali zapada cisza, a gdy gaśnie światło, długo przyjdzie czekać na pierwszego odważnego, który zmaci oklaskami mroczną ciszę... Zachwycają plastyczne obrazy sceniczne, piękne kostiumy (ach, ten kapelusz Eltona – to zasługa Łukasza Błażejewskiego), układy choreograficzne. Spektakl będzie się podobał i podtrzymywał legendę zjawiskowego Freddiego Mercury'ego i zespołu Queen.

| Janusz M. Paluch

Królowa

Teatr Nowy Proxima w Krakowie, scenariusz i reżyseria: Piotr Sieklucki, scenografia i kostiumy: Łukasz Błażejewski, choreografia: Karol Miękina, aranżacja: Paweł Harańczyk, reżyseria światła: Wojciech Kiwacz, stylizacja: Artur Świetny. Obsada: Maks Stępień, Martyna Krzysztofik, Michał Felek Felczak, Adam Zuber, Arti Grabowski, Karol Miękina, Sebastian Szul, Damian Rusyn, Dominik Olechowski, Marcin Mróz, Artur Wójcik, Piotr Sieklucki, Artur Świetny oraz Lady Maga, Paweł Rupała, Mat Mosiała, Maciej Godoś. Premiera 13 maja 2023 r.

FISZKI (089.3)

Książki, które leczą?

Trudnym słowem obdarzyli nas organizatorzy Ogólnopolskiego Tygodnia Biblioterapii. *Rezyliencja* dopiero w tym stuleciu wchodzi do języka i zasobu pojęciowego. Spolszczono w ten sposób wyraz angielski, zakorzeniony w łacinie, gdzie *resilio* znaczy 'odskakuję, odbijam się', a także 'kurczę się'. Przypomina mi to reakcję obronną związających się w kłębek języ. One szukają teraz, wyjątkowo późną jesienią, miejsca do bezpiecznego przeżycia zimy, a mnóstwo z nas, czytających, także usiłuje się zaadaptować do ciemności za oknem i chłodu.

Książka (na pierwszym miejscu), kocyk i herbata to akcesoria subkultury jesieniarskiej. Dominują w niej jednak przedmioty

ciepłe i miękkie, trochę pasywne, a *rezyliencja* jest umiejętnością elastycznego przetrwania zewnętrznego nacisku, to unik i kumulacja energii jednocześnie. Angielskie *resilience* oznacza bowiem także to, co po polsku w fizyce nazywa się sprężystością ciał stałych. Jeśli naszym jesieniarskim lekturom towarzyszą koty, pomyślmy też o ich zdolności do skoku, niezależnego działania, (s)prężenia się.

Najdalszy jestem od sugerowania, że ci, którzy czytają, są chorzy (terapia!), więc zdrowi i zadowoleni powinni się od książek trzymać z daleka. To jeden z paradoksów medykacji wielu sfer naszego życia. Książki leczą? Może nieprzyjemność świa-

ta trzeba zwalczać, przewyciężać na wiele różnych sposobów, ale nie przez czytanie?

Jak pomiędzy tymi biegunami umiejscowić lekturę? Czy jest to ucieczka, oderwanie się, izolacja? Bywa i tak, bo filozofia daje pocieszenie, a śledzenie cudzych losów leczy rany duszy i wzmacnia empatię. Nie odrzucajmy jednak „książek zbójceckich”, które wyzwalały z ograniczeń i skłaniają do buntu, oporu.

Z książką w rękach ćwiczymy hart i odporność w połączeniu z praktyką troski i czułości, także dla siebie.

| Artur Czesak

PO GODZINACH

POMNIKI HISTORII

Płock

Czy jest miasto w Polsce, w którym można być świadkiem uroczystości pasowania na rycerza? Tak, to Płock. Tam codziennie w samo południe na wieży ratuszowej można obserwować ceremonię nadania godności rycerskiej Bolesławowi Krzywoustemu.

W latach 1079–1138 miasto pełniło funkcję stolicy nie tylko Mazowsza, ale całej ówczesnej Polski. W jego najstarszej części – Wzgórze Tumskim – skupione są najważniejsze budowle: bazylika katedralna, dawne opactwo benedyktyńskie z relikwiami zamku książęcego i Muzeum Diecezjalne. W 1075 r. z fundacji Bolesława Śmiałego ustanowione zostało w Płocku biskupstwo, zbudowano pierwszą katedrę oraz tzw. palatium książęce. Najazd Pomorzana zrównał gród z ziemią. W XII w. dzięki fundacji biskupa Aleksandra z Malonne powstała druga katedra. Wejścia do niej strzegły wykonane w Magdeburgu słynne drzwi płockie, arcydzieło średniowiecznej sztuki brązowniczej. Nie wiadomo, z jakich przyczyn drzwi znalazły się w Soborze Sofijskim w Nowogrodzie Wielkim, mieście położonym w północno-zachodniej Rosji. Po latach starań, w 1982 r. ich kopię zamontowano w portalu płockiej katedry. Zmieniały się style, zmieniały się epoki, pożogi niszczyły świątynię. Spowodowało to daleko idące przebudowy i ingerencje w zabytkową substancję obiektu. Niewiele zachowało się

Herma św. Zygmunta

z pierwotnej architektury. Podczas badań przeprowadzonych w XIX w. przez Towarzystwo Naukowe Płockie odnaleziono groby Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego. Szczątki władców, z należnymi im honorami, zostały powtórnie złożone w Kaplicy Królewskiej. W bazylice pochowanych jest również 15 książąt mazowieckich. Tuż obok katedry znajduje się Muzeum Diecezjalne. Do najważniejszych eksponatów tam zdeponowanych należą, m.in.: kielich i patena Konrada Mazowieckiego, herma św. Zygmunta ozdobiona diademem piastowskim, tzw. puszcza czerwińska, szaty liturgiczne i gobelinowe ornaty oraz bogata kolekcja pasów kontuszowych. Największą wartość ma spisana na pergaminie, ilustrowana, opatrzona komentarzami i zapiskami liturgicznymi Biblia Płocka. Warto również zajrzeć do jednego z najstarszych płockich kościołów – kościoła św. Dominika oraz obowiązkowo udać się do Muzeum Mazowieckiego. Jego zbiory zachwycą niejednego miłośnika secesji i Art Deco.

**| Tekst: Anna Grychowska
| Zdjęcia: Michał Grychowski**

Kwatera z Drzwi Płockich

Adam Marczyński. Liryzm i Forma

W Pawilonie Józefa Czapskiego otwarto wystawę ponad 60 prac z lat 40., 50., i 60. XX wieku: rysunków, grafik i obrazów Adama Marczyńskiego pochodzących z kolekcji Muzeum Narodowego w Krakowie oraz Muzeum Sztuki w Łodzi. Krakowski artysta, absolwent Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, a później wieloletni pedagog jeszcze przed wojną związany był z I Grupą Krakowską, a po wojnie wraz z Marią Jarema i Jonaszem Sternem założył II Grupę Krakowską. W twórczości nawiązywał do estetyki kubizmu, postimpresjonizmu jako kolorysta, surrealizmu i abstrakcji geometrycznej. Reprezentantem wizualnym wystawy jest monotypia na bibułce pt. *Wiosna* z 1956 r., gdzie flora przechodzi w abstrakcję, na tle pastelowego różu pojawiają się koliste akordy plam ciepłej bieli, pomarańcza i brązu z wijącymi linearnymi rysunkami oraz śmiałymi pociągnięciami

pędzla. W subtelnych monotypiach na bibułce bądź papierze daje się zauważyć fascynację przyrodą, elementami drzew, roślin i ptaków, które tworzą liryzm poetycki, gdzie ważna jest linia i rytm. Na wystawie można też zobaczyć trochę realistycznych rysunków pejzażowych, a uwagę przykuwa finezyjnie wykonana w technice suchej igły postać *Szyjącej*. Obrazy olejne to martwe natury oraz kompozycje abstrakcyjne. Mnie urzekły dwa obrazy olejne z 1956 r. *W ogrodzie II* fantazyjne organiczne elementy kojarzą się z surrealistyczną kompozycją w żywych ciepłych

barwach pełnych różu, fioletów i czerwieni w asyście żółtego koloru, co czyni obraz lekkim, roztańczonym i radosnym. Drugi obraz *W ogrodzie III* jest dynamiczną kompozycją podzieloną na kilka pionowych pasów, w centrum zarysowana jest postać gołębia, a dookoła wirują białe kwiaty powoju oraz inne organiczne formy, jakby unosił je wiatr. Kolorystyka jest wyrafinowana, stosowany róż, błękitny turkus, przygaszona żółć z jasnym fioletem i brązami dopełniają kompozycji. Elementem ekspozycji jest seria rysunków abstrakcyjnych oraz *Kompozycja reliefowa* z 1966 r. Dzięki wystawie można prześledzić, jak zmieniał się styl i forma malarska artysty, a każdy zapewne znajdzie coś, co go zachwyci. Wystawę można oglądać do końca grudnia bieżącego roku. Naprawdę warto poddać się temu onirycznemu i poetyckiemu nastrojowi. Jest to też okazja do spotkania z najlepszymi latami polskiej awangardy.

| Barbara Zajczkowska

Premiera *Encyklopedii Krakowa* na Międzynarodowych Targach Książki w Krakowie

26 października na Międzynarodowych Targach książki w Krakowie miała miejsce premiera II wydania *Encyklopedii Krakowa* – zaktualizowane i uzupełnione. W uroczystości uczestniczył Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski.

Wydawcą *Encyklopedii Krakowa* jest Biblioteka Kraków, współwydawcą Muzeum Krakowa, partnerem wydania Archiwum Narodowe w Krakowie.

To monumentalne wydanie jest owocem pracy blisko 300 autorów, którzy wraz z twórcami z pierwszej edycji tworzą imponującą grupę ponad 1000 osób. Publikacja zawiera 6 tysięcy haseł i 3 tysiące ilustracji. Stan przedstawionej wiedzy rozpięty jest w przedziale czasowym od 2021 roku do lipca 2023 roku. Publikacja zawiera także 171 map i planów, 66 tabel i wykresów oraz część zatytułowaną *Kraków w liczbach*, prezentującą materiały przygoto-

Dyr. Muzeum Krakowa Michał Niezabitowski, dyr. Biblioteki Kraków Agnieszka Staniszevska-Mól, prof. Jacek Purchla, Anna Bednarek z Muzeum Krakowa, prof. Zbigniew Mirek

wane przez Urząd Statystyczny w Krakowie. Wydanie zostało sfinansowane ze środków Miasta Krakowa.

Redaktorem prowadzącym tego wydania był dr Stanisław Dziedzic, następnie funkcję tę przejęła dr Agnieszka Staniszevska-Mól.

Przeprowadzenie projektu było możliwe dzięki niezwyklej życzliwości zarówno osób prywatnych, jak i instytucji, którzy podarowali publikacji często unikatowe zdjęcia. Dzięki temu powstał wyjątkowy zasób obiektów ikonograficznych, który będzie służył utrwalaniu dziedzictwa kulturowego.

Znakiem rozpoznawczym tej edycji *Encyklopedii Krakowa* jest krakowski alfabet złożony z inicjałów rozpoczynających poszczególne partie haseł. Szukajcie go również w Bibliotece Kraków, gdzie już dostępne są egzemplarze najnowszej *Encyklopedii*.

| Agnieszka Sabak

Kalendarium wydarzeń kulturalno-edukacyjnych

wydarzenia dla dzieci

wydarzenia w Klubie Dziennikarzy „Pod Gruszką”

NAGOŚĆ NIEOCZYWISTA

2–30 listopada w godzinach otwarcia biblioteki

Biblioteka Główna, Informatorium, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Wystawa linorytów autorstwa Beaty Kuchnik. Autorka linorytów pracuje z pacjentami, opowiada i zajmuje się diagnozą psychologiczną. Tematyka serii prac *Nagość nieoczywista* jest metaforą jej pracy zawodowej, w której niejednokrotnie rzuca światło na osobiste, wręcz intymne elementy ludzkiej psychiki z towarzyszącym w tle pytaniem: co jest prostsze, obnażenie duszy czy ciała?

MOJA DROGA PRZEZ SYBERIĘ – WYSTAWA FOTOGRAFII MIROSŁAWA JANOWSKIEGO

2–30 listopada w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 3, pl. J. Nowaka-Jeziorańskiego 3, tel. 12 618 91 81

Wystawa zdjęć w ramach cyklu *W drodze*, któremu patronuje Bronowickie Stowarzyszenie Przyjaciół Sztuk Wszelkich im. W. Tetmajera w Krakowie.

TERAPIA

2–24 listopada w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 4, ul. S. Bobrowskiego 11, tel. 12 412 76 91

Wystawa obrazów Wojciecha Odsterczyła wykonanych kredkami pastelowymi.

ODCIENIE CISZY

2–30 listopada w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01

Wystawa malarstwa artystów z Małopolskiego Stowarzyszenia Twórców Kultury w Krakowie.

SPOJRZENIA – WYSTAWA OBRAZÓW

2–30 listopada w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 16, ul. W. Eljasza-Radzikowskiego 29, tel. 797 301 005

Wystawa prac Ewy Mazurkiewicz, Haliny Kamionki i Agnieszki Madej.

W KWIATACH...

2–30 listopada w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797 301 026

Wystawa obrazów siostr: Beaty Tomany i Jądwigi Grzymały. Artystki są samoukami, a malarstwo to ich pasja.

MALARSTWO I POEZJA

2–30 listopada w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych, ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Wystawa prac Marii Bawoł pseudonim Margaretka. Artystka jest samoukiem i pasjonatką przyrody, tworzy w technice olejnej. Związana jest z Fundacją Osób Niepełnosprawnych Stańczyk.

ANIÓŁ: LISTOPADOWA ZADUMA – WYSTAWA PRAC JACKA OŻOGA

2–30 listopada w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych, ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Wystawa w cyklu *Rok z Aniołami Jacka Ożoga*. Autor jest grafikiem, malarzem i rzeźbiarzem. Tworzy instalacje, płaskorzeźby, reliefy i kartki świąteczne. Jest uczniem i wieloletnim współpracownikiem prof. Witolda Chomicza. Prowadzi grupę malarską Otwarta Pracownia Malarstwa.

BLOK Z WIELKIEJ PŁYTY, CZYLI GALERIA JEDNEGO OBRAZU

2–30 listopada w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych, ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Prezentacja obrazu Weroniki Gawędy. Autorka jest absolwentką Krakowskiego Liceum Sztuk Plastycznych. Studiuje Architekturę Krajobrazu na Uniwersytecie Rolniczym. Swoją wrażliwość odzwierciedla w obrazach.

OPOWIEŚĆ. BAŚNIE PO ZMROKU – JOANNA PYPŁACZ, ŁUKASZ GWIŹDŹ

2–30 listopada w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Czytelnia Naukowa, ul. Królewska 59, tel. 797 301 022

Wystawa dzieł malarskich oraz inspirowanych nimi utworów literackich. Joanna Pypłacz – literaturoznawczyni, pisarka, poetka i fotografka, autorka powieści, wierszy, a także kilku opublikowanych opowiadań. Łukasz Gwiźdź – maluje głównie w technice olejnej. Prace autora stały się szerzej znane po pojawieniu się na licznych okładkach książek (np. Lovecraft, Aickman, Mieliński). W pracach nasyconych symbolami artysta eksperymentuje z fraktalami, złotym podziałem, wymiarami, czasem i przestrzenią.

Z BRONOWICKICH PRACOWNI – WYSTAWA ZBIOROWA BRONOWICKIEGO STOWARZYSZENIA PRZYJACIÓŁ SZTUK WSZELKICH W KRAKOWIE

2–30 listopada w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 22, ul. H. Sienkiewicza 2, tel. 797 301 004

Bronowickie Stowarzyszenie Przyjaciół Sztuk Wszelkich im. W. Tetmajera w Krakowie działa na rzecz ochrony oraz rozwoju kultury i sztuki polskiej, zachowania tradycji narodowych, regionalnych (Bronowice), pomocy artystom sztuk wszelkich poprzez organizowanie wystaw malarskich, wernisaży, spotkań aktorskich, koncertów, wieczorów poetycko-muzycznych, warsztatów plastycznych, spotkań integracyjnych i plenerów.

MALARSKIE FASCYNACJE PIOTRA ŻMIJOWSKIEGO

10–30 listopada w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 25, ul. J. Fałata 2, tel. 797 301 002

Artysta maluje głównie martwe natury, pejzaże, portrety i kwiaty. Fascynuje się kolorem, światłem i poznawaniem nowych technik malarskich.

MAŁY KSIĄŻĘ – NIEZWYKŁA KOLEKCJA EWY BAUER

13–30 listopada w godzinach otwarcia biblioteki

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 013

Wystawa wydań *Małego Księcia* w tłumaczeniach na różne języki świata. Właścicielką kolekcji jest krakowska pisarka Ewa Bauer, która od wielu lat zbiera egzemplarze tej najpopularniejszej powieści Antoine'a de Saint Exupéry'ego. W kolekcji posiada ponad 80 tłumaczeń na rozmaite języki, dialekty i gwary.

PĘDZLEM I SZPACHLĄ

24–30 listopada w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 35, ul. T. Chałubińskiego 47, tel. 797 024 005

Wystawa w cyklu *Rodzinne pasje*, na której prace zaprezentują ojciec i córka. Aleksander Piszczek na emeryturze wrócił do malarstwa. Tworzy

w takich technikach jak: pastele, akryl, akwarela i rysunek. Od kilku lat uczęszcza na warsztaty malarskie do Centrum Kultury Podgórze, gdzie doskonalili swoje umiejętności. Anna Okoń przygodę z malarstwem rozpoczęła w 2019 roku na warsztatach plastycznych w Centrum Kultury Podgórze, gdzie tworzyła w technice akwareli i pasteli. Następnie zaczęła ćwiczyć technikę malowania akrylem i olejem. Inspiracje do prac artystka czerpie z licznych podróży i spacerów.

(Z)RĘCZNIĘ

4 listopada, godz. 9.15–13.45

Biblioteka Główna, Informatorium,
ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Spotkanie dla osób zainteresowanych poznaniem różnych technik prac ręcznych.

JAK W BAJCE...

6 listopada, godz. 17.00

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797 301 027

Spotkanie z okazji Międzynarodowego Dnia Postaci z Bajek. Uczestnicy wezmą udział w grach i konkursach ze znajomości popularnych bajek. Bajkowe stroje i rekwizyty będą mile widziane.

WIELOBARWNE BOMBKI

6 listopada, godz. 17.00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7,
tel. 12 642 16 43

Warsztaty haftu matematycznego dla dzieci powyżej 6 lat. Uczestnicy nauczą się wyszywać kolorowe bombki. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Oddziale dla dzieci Filii nr 56.

DŁUGIE WIECZORY. WYBÓR WIERSZY Z LAT 2019–2023 – PROMOCJA KSIĄŻKI BRONISŁAWA KOZIĘŃSKIEGO (BRONKA Z OBIDZY)

6 listopada, godz. 18.00

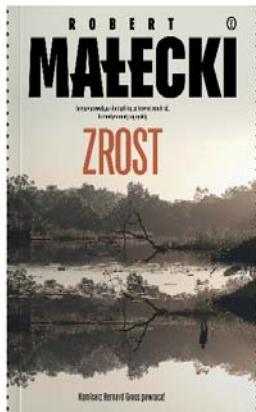
Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Wiersze przeczyta: Anna Polony.
Współorganizator: Wydawnictwo Edukacyjne.
Słowo krytyczne i prowadzenie: Bolesław Faron.

ZROST – SPOTKANIE Z ROBERTEM MAŁECKIM

6 listopada, godz. 18.00

Filia nr 31, ul. J.K. Przyby 10, tel. 797 024 026

Spotkanie autorskie z Robertem Małeckim – politologiem, filozofem, dziennikarzem, autorem powieści kryminalnych – na temat książki *Zrost* będącej czwartym tomem serii kryminalnej o komisarzu Bernardzie Grossie. Robert Małeckim jest także nauczycie-

lem kreatywnego pisania, laureatem Nagrody Wielkiego Kalibru i Nagrody Kryminalnej Piły oraz zdobywcą Złotej Karety w kategorii Kultura przyznawanej przez toruński dziennik „Nowości”. Rozmowę z autorem poprowadzi Krzysztof Maćkowski. Spotkanie finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2022. Zapisy przez formularz dostępny na www.biblioteka.krakow.pl.

WŁADYSŁAW TARNAWSKI I LWOWSKI ŚWIAT UCZONYCH, DZIENNIKARZY I POLITYKÓW – TOMASZ PUŁOCKI

7 listopada, godz. 17.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Spotkanie Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich.

Prowadzenie: Anna Stengl.

PUNK OGITO PO PRZEJŚCIACH

7 listopada, godz. 18.00

Filia nr 21, Czytelnia Naukowa, ul. Królewska 59,
tel. 797 301 022

Spotkanie autorskie i promocja nowego tomiku poetyckiego Kazimierza Kyrca Jr. – autora kryminałów, fantastyki oraz horroru, poety i recenzenta. Punktem wyjścia dla tego zbioru jest najślynniejsza persona liryczna wierszy Zbigniewa Herberta.

Prowadzenie: Maria Piękoś-Konopnicka.

W KRAJIE WYOBRAŹNI

8 listopada, godz. 17.00

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01

Spotkanie dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym z okazji Międzynarodowego Dnia Postaci z Bajek. Uczestnicy wysłuchają fragmentów popularnych baśni i bajek, wezmą udział w zabawie-zgadywance, wykonają kukielki ulubionych książkowych postaciami oraz wystawią mini przedstawienie.

GRAMY W PLANSZOWE!

8 listopada, godz. 17.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Uczestnicy zagrają w popularne gry planszowe dla najmłodszych. Spotkanie dla dzieci w wieku 4–6 lat. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

JEZYKI

8 listopada, godz. 17.00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7,
tel. 12 642 16 43

Spotkanie dla dzieci i rodziców w cyklu *Klub Słuchającego Malucha*. Uczestnicy wysłuchają opowiadania o języku i jego skarbach zbieranych na zimę, wezmą udział w zabawie ruchowej i wykonają pracę plastyczną z surowców wtórnych.

PERON LITERACKI BIBLIOTEKI KRAKÓW ON-LINE

8 listopada, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką” ON-LINE,
tel. 512 455 260

Mistrz na Peronie: Daniel Odija.

Daniel Odija – prozaik, scenarzysta komiksowy, animator kultury, autor wielu książek. Nominowany do licznych nagród literackich, m.in. dwukrotnie do Nagrody Nike. W 2023 roku nagrodzony Nagrodą Miasta Stołecznego Warszawy za powieść graficzną *Rege*. Prowadzi warsztaty literackie i komiksowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Prowadzenie: Jadwiga Malina.

ŻYCIE JEST WARTO PRZEŻYCIA: Z KOHELETEM W DRODZE – PROMOCJA KSIĄŻKI JÓZEFA BREMERA

8 listopada, godz. 18.15

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Ks. prof. dr hab. Józef Bremer SJ – naukowiec, dydaktyk, duszpasterz, były rektor Akademii Ignatianum w Krakowie, autor prac naukowych z zakresu filozofii, logiki i kognitywistyki, a także szeroko zakrojonych opracowań popularnych. Prowadzenie: Piotr Szabek.

KLUB DOJRZAŁEGO CZYTELNIA

9 listopada, godz. 11.00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2,
tel. 797 024 013

Spotkanie w ramach Klubu Dojrzałego Czytelnika. Gościem będzie krakowski pisarz Roman Wysogład, który opowie o swojej ostatniej powieści *34 kilometry od Pałacu Kultury*.

SZLAKIEM ŚMIERCI PO KRAKOWIE

9 listopada, godz. 17.00

Filia nr 56, Oddział dla dorosłych, os. Zgody 7,
tel. 12 644 40 72

Uczestnicy poznają historie nieistniejących już kościołów i cmentarzy, wysłuchają epitafiów, zobaczą zdjęcia latarni umarłych, pomników nagrobnych oraz przedmiotów związanych ze śmiercią.

WIARA. AUTOBIOGRAFIA – WIECZÓR AUTORSKI MICHAŁA WITKOWSKIEGO

SALON LITERACKI BIBLIOTEKI KRAKÓW

9 listopada, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Michał Witkowski – felietonista, aktor, jeden z najwybitniejszych i najciekawszych współczesnych pisarzy. Na spotkaniu zaprezentowana zostanie pierwsza część jego autobiograficznej prozy. *Wiara. Autobiografia* to sentymentalna podróż do dzieciństwa Michała Witkowskiego. Spotkanie finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2022. Zapisy przez formularz dostępny na www.biblioteka.krakow.pl
Prowadzenie: Jan Burnatowski.

MALARSTWO I POEZJA

9 listopada, godz. 18.00

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych,
ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Wernisaż wystawy prac Marii Bawoł pseudonim Margaretka. Artystka jest samoukiem i pasjonatką przyrody, tworzy w technice olejnej. Związana jest z Fundacją Osób Niepełnosprawnych Stańczyk.

DZIEŃ JEŻA

10 listopada, godz. 13.00–15.00

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dzieci,
ul. Królewska 59, tel. 797 301 020

Warsztaty dla dzieci powyżej 5. roku życia przygotowane z okazji Międzynarodowego Dnia Jeża. Uczestnicy wysłuchają tematycznych opowiadań i wykonają jeże z papieru.

DZIEŃ ŻÓŁWIA

10 listopada, godz. 15.00–19.00

Filia nr 8, ul. J. Brodowicza 1, tel. 12 412 49 55

Zajęcia w cyklu *Zróbmy sobie Dzieło Sztuki!* Uczestnicy wykonają żółwia z papieru oraz zapoznają się z tematyczną wystawą książek.

MALARSKIE FASCYNACJE PIOTRA ŻMIJOWSKIEGO

10 listopada, godz. 17.00

Filia nr 25, ul. J. Fałata 2, tel. 797 301 002

Wernisaż wystawy. Artysta maluje głównie martwe natury, pejzaże, portrety i kwiaty. Fascynuje się kolorem, światłem i poznawaniem nowych technik malarskich.

KILKA DNI – PROMOCJA KSIĄŻKI GRZEGORZA KOŚCIŃSKIEGO

13 listopada, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Grzegorz Kościński – wieloletni dziennikarz polskich i zagranicznych mediów, były korespondent w Paryżu i Brukseli, ekspert w dziedzinie problematyki francuskiej i europejskiej, twórca programów telewizyjnych, autor wielu wywiadów, dokumentów oraz portretów filmowych znanych polskich artystów, kompozytorów i osobistości Krakowa.

Oprawa muzyczna: Sławomir Cierpik (fortepian).

Prowadzenie: Violetta Bratuń.

DYSKUSYJNY KLUB KSIĄŻKI DLA DOROSŁYCH

14 listopada, godz. 12.00

Filia nr 24, ul. Na Błonie 13 d, tel. 797 301 009

Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki dla dorosłych. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 24.

ŚWIATOODCZUCIE

14 listopada, godz. 17.00

Filia nr 21, Czytelnia Naukowa, ul. Królewska 59,
tel. 797 301 022

Wieczór autorski Elżbiety Wojnarowskiej pod hasłem *Światoodczucie*. Autorka zaprezentuje

swoją najnowszą powieść *To nie jest raj dla dzikich zwierząt*.

PLANSZOWE WIECZORKI

14 listopada, godz. 17.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Uczestnicy zagrają w popularne gry planszowe. Spotkanie dla dzieci w wieku od 9 do 12 lat. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

SPOTKANIE Z EWĄ BAUER – PISARKĄ I KOLEKCJONERKĄ WYDAŃ MAŁEGO KSIĘCIA

14 listopada, godz. 18.00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2,
tel. 797 024 013

Wernisaż wystawy wydań *Małego Księcia* w tłumaczeniach na różne języki świata i spotkanie z Ewą Bauer – właścicielką kolekcji i krakowską pisarką, która od wielu lat zbiera egzemplarze tej najpopularniejszej powieści Antoine de Saint Exupéry'ego. W kolekcji posiada ponad 80 tłumaczeń na rozmaite języki, dialekty i gwary.

CZYTANIE RELAKSUJE, CZYTANIE INSPIRUJE...

15 listopada, godz. 17.00

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01

Spotkanie dla dzieci w wieku od 4 do 9 lat przygotowane z okazji Ogólnopolskiego Dnia Biblioterapii. Uczestnicy wysłuchają tekstów o charakterze relaksacyjnym lub aktywizującym, dowiedzą się, czy czytanie książek pomaga w nazwaniu i zrozumieniu własnych emocji.

LEŚNY TEATR

15 listopada, godz. 17.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Warsztaty plastyczne dla dzieci powyżej 4. roku życia. Uczestnicy wykonają mini scenografię do papierowego teatru. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

WŁODZIMIERZ TETMAJER PRZYJACIEL JANA CZERNECKIEGO

15 listopada, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Spotkanie wokół książki Jana Czerneckiego, zaśluzonego krakowskiego księgarza i wydawcy. Wydawca: Bogumił Tryjański – Fundacja Wydawnictwo Imienia Jana Czerneckiego. Prowadzenie: Kazimierz Sikora.

KRAKÓW. NIEPRZEWODNIK DLA TURYSTÓW I MIESZKAŃCÓW – SPOTKANIE Z ZOFIĄ JURCZAK

15 listopada, godz. 18.00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2,
tel. 797 024 013

Spotkanie z Zofią Jurczak, autorką książki *Kraków. Nieprzewodnik dla turystów i mieszkańców*. Książka nie jest kolejnym przewodnikiem po

kościółkach i zabytkach Krakowa, a zaproszeniem do poznania z innej perspektywy dobrze (lub mało) znanych miejsc. Wydarzenie finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2022.

STRACH MA WIELKIE OCZY

16 listopada, godz. 17.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Zajęcia dla dzieci od 7. roku życia. Uczestnicy wysłuchają fragmentu książki *Nie bój się mnie* Raahat Kaduji, wezmą udział w zabawach haloweenowych i wykonają tematyczną pracę plastyczną. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

MISIA I JEJ CZWORONOŻNI PACJENCI

16 listopada, godz. 17.00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7,
tel. 12 642 16 43

Spotkanie w cyklu *Nasi książkowi ulubieńcy*. Uczestnicy wysłuchają opowiadania o Misi, porozmawiają o tym, jak należy opiekować się zwierzętami, a następnie wykonają pracę plastyczną.

MYŚ ŚLINĄ – WIECZÓR AUTORSKI ROBERTA RYBICKIEGO

SALON LITERACKI BIBLIOTEKI KRAKÓW

16 listopada, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Robert Rybicki – poeta, pedagog-happener, laureat III edycji Górnośląskiej Nagrody Literackiej Juliusz za zbiór *Dar Meneli*. Prowadzenie: Miłosz Biedrzycki.

W STAROŻYTNYM EGIPCIE

17 listopada, godz. 14.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Zajęcia dla dzieci w wieku od 7 do 9 lat. Uczestnicy wysłuchają fragmentu książki *Poranek wśród mumii* Mary Pope Osborne, obejrzą krótką prezentację na temat Egiptu, wezmą udział w zabawach związanych z tematem i wykonają pracę plastyczną. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

WIELKA UCIECZKA SMERFÓW!

17 listopada, godz. 16.00–19.00

Filia nr 26, ul. B. Komorowskiego 11,
tel. 797 301 003

Zabawa biblioteczna. Z książek i komiksów pociekały niebieskie stworki, zwane Smerfami. Schwytały się gdzieś na bibliotecznych półkach pomiędzy książkami i nie chcą wrócić do swoich opowieści! Zadaniem uczestników będzie odnalezienie uciekinierów.

BAJU BAJ Z KAMISHIBAI**17 listopada**, godz. 17.00

Filia nr 14, ul. Ugorek 14, tel. 12 417 1715

Zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym. Uczestnicy wysłuchają *Bajki o prawdziwym Szewczyku Dratewce* Uli Ziober przedstawionej za pomocą techniki kamishibai.

MARCINKOWSKI I PRZYJACIELE – WIECZÓR AUTORSKI**17 listopada**, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Robert Marcinkowski – nauczyciel akademicki, architekt, poeta. W dorobku oprócz realizacji architektonicznych posiada indywidualne wystawy rysunków i fotografii, liczne piosenki autorskie, a także ilustracje muzyczne do prezentacji poetyckich oraz ilustracje plastyczne do książek i czasopism. Wydarzenie finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2022.

(Z)RĘCZNI**18 listopada**, godz. 9.15–13.45

Biblioteka Główna, Informatorium, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Spotkanie dla osób zainteresowanych poznawaniem różnych technik prac ręcznych.

POJEDYNEK O SPENDOR**18 listopada**, godz. 10.00–16.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26, tel. 12 645 95 27

Turniej gier planszowych dla młodzieży i dorosłych. Uczestnicy rozegrają w dwóch kategoriach wiekowych partie gier *Splendor* oraz *7 cudów świata: pojedynek*. Regulamin oraz szczegółowe informacje dostępne w Filii 48 oraz na stronie www.biblioteka.krakow.pl. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48. Wydarzenie finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2022.

GRA–MY!**18 listopada**, godz. 10.00–13.00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7, tel. 12 642 16 43

Uczestnicy zagrają w popularne gry planszowe. Spotkanie dla młodzieży od 12. roku życia.

KLEKSOGRAFIA TO NAUKA WYJĄTKOWA! – ZAPROSZENIE DO NIEZWYKŁEJ**AKADEMII PANA KLEKSA****18 listopada**, godz. 11.00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 013

Warsztaty dla dzieci w wieku od 5 do 10 lat. Uczestnicy wysłuchają fragmentów *Akademii Pana Kleksa* i wezmą udział w nietypowych zajęciach z kleksografii. Sprawdzą też, czy magia wyobraźni istnieje tylko w książkach, czy towarzyszy nam na co dzień, spróbują także swoich sił w tworzeniu krótkich rymowanek i opowieści.

DZIEŃ MISIA**20 listopada**, godz. 16.00–17.30

Filia nr 6, al. I. Daszyńskiego 22, tel. 12 423 24 26

Warsztaty dla dzieci w wieku od 4 do 9 lat. Uczestnicy wysłuchają fragmentu książki *Miś Uszatek* Czesława Janczarskiego, następnie wykonają z drucików kreatywnych kolorowego i puchatego misia. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 6.

WIECZÓR AUTORSKI NORBERTA BUDZYŃSKIEGO POŁĄCZONY Z PREZENTACJĄ TWÓRCZOŚCI ARTYSTYCZNEJ ANITY NISSENBAUM**20 listopada**, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Norbert Budzyński – poeta, prozaik, lektor, autor powieści *Ja, niewolnik* oraz zbioru nowel obyczajowych *Przeciżenia*, do którego grafiki przygotowała Anita Nissenbaum. W przygotowaniu kolejny zbiór nowel.

GRY I PUZZLE NA WYMIANĘ**21 listopada**, godz. 10.00–18.00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7, tel. 12 642 16 43

Wymiana gier i puzzli. Wydarzenie organizowane w cyklu *Matka z córką w bibliotece*.

KOPERNIK I DANTE, CZYLI NIC NOWEGO POD SŁOŃCEM. POETKI I POECI KRAKOWA W MOTYWACH UNIVERSUM – CZŁOWIEK – POEZJA**21 listopada**, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Spotkanie poetyckie oparte na motywach raju Dantego oraz rewolucji kopernikańskiej w świadomości społecznej, kulturze i nauce. Współpraca: Grupa Inicjatywna – Organizatorzy Festiwalu im. Mikołaja Kopernika. Patronat medialny: Radio Kraków. Prowadzenie: Marta Pótorak.

SPOTKANIE AUTORSKIE Z JANUSZEM MIKĄ**21 listopada**, godz. 18.00

Filia nr 21, Czytelnia Naukowa, ul. Królewska 59, tel. 797 301 022

Szkielet to trzeci kryminał Janusza Miki, którego bohaterem jest dziennikarz śledczy Kornel Rączy. Akcja rozgrywa się na krakowskiej Krowodrzy. Książka ma dwie narracje: współczesną i retrospektywną z okresu II wojny światowej. Łączą się one w nieoczekiwany sposób w finale powieści. Prowadzenie: Krzysztof Maćkowski.

ETUI NA TELEFON – ZAJĘCIA DLA SENIORÓW**22 listopada**, godz. 12.00

Filia nr 56, Oddział dla dorosłych, os. Zgody 7, tel. 12 644 40 72

Cykliczne zajęcia dla seniorów pt. *Środek motka*. Podczas warsztatów uczestnicy wykonają filco-we etui na telefon.

DZIEŃ KREDKI**22 listopada**, godz. 17.00

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01

Spotkanie dla dzieci w wieku od 4 do 7 lat. Uczestnicy wysłuchają opowieści o małym Gryzmole, wezmą udział w zabawie w kolory, poznają różne rodzaje kredek i wykonają pracę plastyczną.

SAWANNY**22 listopada**, godz. 17.00

Filia nr 24, ul. Na Błonie 13 d, tel. 797 301 009

Spotkanie w cyklu *Biblioteczne podróże od lasów równinowych do pustyni lodowych*. Zajęcia edukacyjno-plastyczne dla dzieci w wieku od 6 do 9 lat. Uczestnicy poznają krajobraz sawanny, warunki klimatyczne, rośliny oraz żyjące tam zwierzęta. Wykonają także prace plastyczne nawiązujące do tematyki zajęć. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 24.

ŚWIĘTO OGNIĄ JAKUBA MAŁECKIEGO**22 listopada**, godz. 17.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26, tel. 12 645 95 27

Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki dla dorosłych. Uczestnicy omówią książkę jednego z najzdolniejszych pisarzy młodego pokolenia Jakuba Małeckiego. *Święto ognia* to historia o przekraczaniu granic, o zachłanności życia i konfrontacji z niemożliwym. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

Z KRAKOWA DO LA SCALI. FRANCISZEK MIRECKI (1791–1862). MONOGRAFIA – SPOTKANIE NA TEMAT KSIĄŻKI**BARBARY OSTAFIN**
22 listopada, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Pierwsza monografia zapomnianego krakowskiego kompozytora, pedagoga i organizatora szkolnictwa muzycznego. Karol Estreicher nazywał Mireckiego „mężem niezamordowanej pracy i najuczciwszym z muzyków, jakich kiedykolwiek Polska wydała”. Mirecki był pierwszym polskim kompozytorem, którego operę *Cornelio Bentivoglio* wystawiono w La Scali w 1844 roku. Oprawa muzyczna: uczniowie i nauczyciele Szkoły Muzycznej I st. im. F. Mireckiego w Dobczycach. Prowadzenie: Ewa Czachorowska-Zygor.

PSYCHOTRONIKA, PARAPSYCHOLOGIA, EZOTERYKA W TWÓRCZOŚCI I ŻYCIU BARBARY SYKUTOWSKIEJ**23 listopada**, godz. 17.30

Filia nr 3, pl. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3, tel. 12 618 91 81

Spotkanie w cyklu Peron kulturalny. Rozmowa z Barbarą Sykutowską – pisarką i pasjonatką psychotroniki. Zapisy mailowe i telefoniczne w Filii nr 3.

**BÓG Z INNEJ PARAFII – WIECZÓR
AUTORSKI MICHAŁA ZABŁOCKIEGO**

SALON LITERACKI BIBLIOTEKI KRAKÓW

23 listopada, godz. 18.00
Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Michał Zabłocki – poeta, autor tekstów piosenek, scenarzysta, reżyser teledysków i filmów reklamowych. Popularność przyniosły mu teksty piosenek w wykonaniu Grzegorza Turnaua, Dżemu, Kuby Badacha czy Czesława Mozila, a uznanie – *Wiersze paryskie* powstałe w stolicy Francji, a także *Mitologika* – efekt podróży do Grecji.

Prowadzenie: Michał Piętniewicz.

**JESIENNE ZAJĘCIA Z ROBOTAMI
EDUKACYJNYMI**

24 listopada, godz. 17.00–18.30

Filia nr 14, ul. Ugorek 14, tel. 12 417 17 15

Zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym. Uczestnicy poznają podstawy programowania, a przewodnikiem będzie robot edukacyjny Photon. Zapisy mailowe i telefoniczne w Filii nr 14.

LEŚNY TEATR

24 listopada, godz. 17.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Warsztaty plastyczne dla dzieci powyżej 4. roku życia. Uczestnicy wykonają mini scenografię do papierowego teatrzyku. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

**PĘDZLEM I SZPACHLĄ – WERNISAŻ WYSTAWY
PRAC ALEKSANDRA PISZCZKA I ANNY OKOŃ**

24 listopada, godz. 19.00

Filia nr 35, ul. T. Chałubińskiego 47,
tel. 797 024 005

Wernisaż wystawy przygotowanej w cyklu *Rodzinne pasje*. Aleksander Piszczek na emeryturze wrócił do malarstwa. Tworzy w takich technikach jak: pastele, akryl, akwarela i rysunek. Od kilku lat uczęszcza na warsztaty malarskie do Centrum Kultury Podgórze, gdzie doskonalili swoje umiejętności. Anna Okoń przygodę z malarstwem rozpoczęła w 2019 roku na warsztatach plastycznych w Centrum Kultury Podgórze, gdzie tworzyła w technice akwareli i pasteli. Następnie zaczęła ćwiczyć technikę malowania akrylem i olejem. Artystka czerpie inspiracje do prac z licznych podróży i spacerów.

TROPIMY MISIA

25 listopada, godz. 10.00–12.00

Filia nr 24, ul. Na Błonie 13 d, tel. 797 301 009

Spotkanie z okazji Światowego Dnia Pluszowego Misia. Uczestnicy wezmą udział w zabawie w tropienie misia oraz w zajęciach plastycznych.

**WIECZÓR AUTORSKI O. LEONA
POKORSKIEGO I KRZYSZTOFA J.
SZPETKOWSKIEGO**

27 listopada, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Prezentacja wierszy o tematyce religijnej, przyrodniczej i egzystencjalnej.
Prowadzenie: Zbigniew Bajka.

ANDRZEJKOWE ORIGAMI

28 listopada, godz. 17.00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7,
tel. 12 642 16 43

Zajęcia plastyczne dla dzieci. Uczestnicy wykonają proste modele z origami: pudełko, gwiazdki, bućki.

**WIADOMOŚCI W CHMURZE – PROMOCJA
TOMU POETYCKIEGO ALICJI ZEMANEK**

28 listopada, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Alicja Zemanek – poetka, biolog, historyk, profesor nauk przyrodniczych UJ, pracownik Muzeum Ogrodu Botanicznego UJ. Publikuje artykuły i książki dotyczące historii nauki, zwłaszcza botaniki, jest autorką dziesięciu tomów poezji. Oprawa muzyczna: Tercet Endemiczny. Prowadzenie: Dariusz Piotr Klimczak.

JESIENNE UWODZENIE

28 listopada, godz. 18.00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2,
tel. 797 024 013

Wieczór poetycki Alicji Tanew. Artystka to poetka i kompozytorka związana z Krakowem, inicjatorka wielu wydarzeń artystycznych Sceny ATA. Wielokrotnie nagradzana za zasługi dla polskiej kultury. Jej wieczór poetycki połączy dwie sfery: słowo i dźwięk.

NAGOŚĆ NIEOCZYWISTA

29 listopada, godz. 17.00

Biblioteka Główna, Informatorium,
ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Finisaż wystawy linorytów Beaty Kuchnik. Autorka z zawodu jest psychologiem, psychoterapeutą oraz biegłym sądowym. Grafika jest jej pasją uprawianą od dzieciństwa. Nowym odkryciem jest dla niej linorytnictwo, a w nim szczególną sympatią darzy linoryt punktowy, którym stara się wytwarzać swoje prace.

DZIŚ CIEŃ WOSKU CI UKAŻE...

29 listopada, godz. 17.00

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01

Spotkanie dla dzieci w wieku od 4 do 8 lat. Uczestnicy poznają dawny zwyczaj wróżb i zabaw andrzejkowych. Przepowiednia buty pokaże, kto pierwszy pojedzie na ciekawą wycieczkę, dzieci odkryją także, które zawody są im przeznaczone.

SPOTKANIE Z LUCYNĄ OLEJNICZAK

29 listopada, godz. 17.00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Spotkanie z Lucyną Olejniczak w 40. rocznicę otwarcia Filii nr 48. Pisarka jest autorką wielu książek oraz serii *Kobiety z ulicy Grodzkiej* i *Lilie królowej: saga średniowieczna*. Rozmowa na temat cyklu książek o dziejach dwóch sióstr – dwórek królowej Jadwigi. Wydarzenie finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2022.

**WIECZÓR AUTORSKI MAGDALENY
WĘGRZYNOWICZ-PLICHTY**

29 listopada, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Jubileusz 25-lecia pracy twórczej. Magdalena Węgrzynowicz-Plichta – poetka, eseistka, redaktor, wydawca, socjolog. Od 2004 r. prowadzi Wydawnictwo SIGNO w Krakowie, w którym wydała ponad sto dwadzieścia tytułów z beletrystyki i literatury faktu; redaktor kwartalnika literacko-kulturalnego „LiryDram”. Autorka dziesięciu tomów wierszy.

Oprawa muzyczna: Robert Marcinkowski (wokal i gitara).

Prowadzenie: Marzena Dąbrowa-Szatko.

WYPRAWA W KOSMOS

30 listopada, godz. 10.00

Filia nr 8, ul. J. Brodowicza 1, tel. 12 412 49 55

Warsztaty dla dzieci w wieku od 4 do 7 lat. Uczestnicy poznają ciekawostki o kosmosie, dowiedzą się, kim jest astronauta oraz jaki kolor ma zachód Słońca na Marsie. Wykonają także tematyczną pracę plastyczną. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 8.

**WRĘCZENIE NAGRODY KRAKOWSKA
KSIĄŻKA MIESIĄCA**

SALON LITERACKI BIBLIOTEKI KRAKÓW

30 listopada, godz. 18.00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Wręczenie nagrody Magdaleny Bielskiej za książkę *Poradnik dla niedawno zmarłych*. Prowadzenie: Małgorzata Lebda.

MOCIUM PANIE, CHODŹŹE NA GRANIE!

Gra paragrafowa oparta na życiu i twórczości Aleksandra Fredry

A detailed illustration of Aleksander Fredro, an elderly man with a mustache, wearing a dark suit and a bow tie. He is looking slightly to the left. In the foreground, a crocodile is shown from the side, looking towards the left. The background is dark with stylized, colorful shapes in blue and orange, and red scribbles.

PREMIERA
25 listopada

więcej na
www.biblioteka.krakow.pl

Gra realizowana w ramach projektu *Świat książki w zasięgu ręki*

BIBLIOTEKA KRAKÓW • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA